

WIADOMOŚCI RATUSZOWE

4 grudnia 2020
Nr 25 (1004)
ISSN: 1234-1764

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

LOTEM PTAKA WĘDROWNEGO

Kolejny przystanek na trasie
cieszyńskiego tramwaju.

S. 3-5 »

KIERMASZ ŚWIĄTECZNY

Na Rynku pojawią się stoiska
ze świątecznymi produktami.

S. 9 »

WSZYSCY DO PIECZENIA

Konkurs na najlepsze
cieszyńskie ciasteczka.

S. 11 »

NADZIEJA DLA BROWARU

Browar Zamkowy Cieszyn
zmienia właściciela.

S. 17 »

Jarmark św. Mikołaja on-line

KONCERTY, WARSZTATY ARTYSTYCZNE I KULINARNE,
WYSTAWY I WIELE INNYCH NIESPODZIANEK

Przez cały grudzień zapraszamy na: facebook.com/cok.cieszyn

Idą Święta! W tym magicznym, choć trudnym czasie chcemy być razem z Wami, mimo wszystkich przeciwności. Zagościmy w Waszych domach z ciekawą ofertą – warsztatami, koncertami oraz wystawą. Będzie się działo! **Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”** zaprasza na **Jarmark Św. Mikołaja on-line!** Więcej na s. 10 »

OD BURMISTRZA

Święta i inwestycje miejskie w czasie pandemii

GABRIELA STASZKIEWICZ
Burmistrz Cieszyna

Szanowni Mieszkańcy!

Grudzień pachnie już piernikiem i świątecznymi ciasteczkami. To czas, kiedy kupujemy prezenty naszym bliskim, planujemy świąteczne spotkania, ubieramy choinkę i przystrajamy nasze domy na święta. W tym roku i ten czas zdominowany jest przez pandemię i związane z nią ograniczenia. Z tego powodu nie zapraszamy na uroczyste rozświetlenie choinki ani Orszak św. Mikołaja. Niemniej jednak dzięki staraniom Miejskiego Zarządu Dróg mamy nadzieję w przestrzeń miasta wprowadzić świąteczne akcenty i zadbać o wyjątkową atmosferę. Na rynku pojawiają się rękodzielnicy, codziennie w naszych białych domkach będzie można zrobić zakupy u lokalnych przedsiębiorców. Zachęcam, by wspierać miejscowych kupców, świąteczne prezenty kompletować w miejscowych sklepach, księgarniach, czy butikach. Wiele lokali gastronomicznych przygotowało ofertę z wigilijnymi potrawami. Kupmy od nich chociaż część świątecznych dań. Wspierajmy się w tym trudnym czasie.

Od kilku miesięcy działamy w nowych realiach podporządkowanych walce z pandemią. Mimo trudnych i niepewnych czasów zdecydowałam, że będziemy kontynuować już trwające inwestycje, a także rozpoczniemy nowe, jak modernizacja ulicy Głębokiej.

Dzięki tym decyzjom udało się w tym roku:

■ **1. Oddać do użytku halę sportową przy Szkole Podstawowej nr 7 w Krasnej.** Inwestycja ta kosztowała niespełna 5 800 000 zł. Sala gimnastyczna mieści pełnowymiarowe boisko do gry w koszykówkę, siatkówkę, tenisa ziemnego i niepełnowymiarowe boisko do piłki ręcznej i/nożnej. O tym, jak potrzebna była ta inwestycja, najlepiej świadczy fakt, że grafik wynajęcia sali dla zorganizowanych zajęć sportowych wypełniony jest do późnych godzin wieczornych. Optymalizując wykorzystanie pomieszczeń, powstała tam także dodatkowa sala lekcyjna, swoje zaplecze mają trenerzy, wydzielono pomieszczenia na szatnie. Obiekt jest w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co w przyszłości pozwoli w tym miejscu zlokalizować komisję wyborczą (więcej na str. 16).

■ **2. Jesteśmy na finiszu prac związanych z przebudową ul. Brodzińskiego na odcinku od ulicy Bielskiej w kierunku ulicy Stawowej wraz z budową nowego mostu nad rzeką Bobrówką.** Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 3 699 450,25 zł, z czego 50% środków kwalifikowanych pochodzi z dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych (więcej na str. 17).

■ **3. W najbliższym czasie zostaną oddane po modernizacji Muzeum Drukarni i schronisko i noclegownia dla bezdomnych na ul. Błogockiej.** O tych inwestycjach opowiemy więcej w kolejnych numerach.

■ **4. Zakończyło się postępowanie dotyczące zakładów Las,** które Miasto Cieszyn zdecydowało się zakupić jeszcze w poprzedniej kadencji.

■ **5. Właśnie pozyskaliśmy środki na budowę instalacji fotowoltaicznych zlokalizowanych w Cieszynie, tj.:**

- na dachu budynku Domu Spokojnej Starości przy ul. A. Mickiewicza 13,
- na gruncie, na którym zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków w Cieszynie przy ul. Motokrosowej 27,
- na dachu budynku Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Fryderyka Chopina 37.

Łączna moc zainstalowana systemów fotowoltaicznych wyniesie prawie 190 kW. Zadanie „Budowa odnawialnych źródeł energii na terenie Cieszyna” zostało wybrane do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, Działanie 4.1. Odnawialne źródła energii, Poddziałanie 4.1.2. Odnawialne źródła energii – RIT. Wnioskowana kwota dofinansowania to blisko 640 tys. zł. Planowany termin zakończenia realizacji to grudzień 2021 roku.

■ **6. W najbliższym czasie Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. rozpocznie procedurę przetargową na zakup dwóch autobusów elektrycznych.** Realizujemy w ten sposób plan sukcesywnego wymienia istniejącego taboru.

■ **7. Efektem naszych działań w Stowarzyszeniu Aglomeracja Beskidzka jest nasze zaangażowanie w projekt w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej Plus – pod nazwą “Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)” przeszedł pozytywnie ocenę formalną.** W budżecie na 2021 r. chcemy zabezpieczyć środki w wysokości 68 tys. zł na nasz wkład w opracowanie niezbędnej dokumentacji.

Cieszę również wiadomości ze strony Grupy Żywiec, która finalizuje sprzedaż Browaru Zamkowego w Cieszynie. List intencyjny został podpisany z przedsiębiorcami związanymi z regionem. Jesteśmy już po pierwszych rozmowach, w których zadeklarowałam chęć kontynuowania współpracy. O szczegółach przeczytaj Państwo na kolejnych stronach.

Jak widać, wykorzystujemy wszystkie okazje, aby kontynuować plan rozwoju Cieszyna. Działania ekologiczne, zmiany dotyczące komunikacji, dobra współpraca z okolicznymi gminami, wsparcie dla szpitala, modernizacja dróg w mieście – to wszystko pozwoli nam przejść przez ten trudny czas i być gotowym na nowe wyzwania po zakończeniu epidemii.

Wierzę, że razem nam się uda! ●

Projekt „Szlakiem cieszyńskiego tramwaju” – Przystanek 8

Z lotu wędrownego ptaka

Przeprowadzamy swego rodzaju lot patrolowy nad „Szlakiem cieszyńskiego tramwaju”, nawigowani przez Aleksandra Dordę, Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa UM Cieszyn. Startujemy... to znaczy wylatujemy z Małego Jaworowego. Nie chodzi jednak o nazwę góry, królującej od strony czeskiej nad całą doliną Olzy, ale osiedle znane inaczej jako ZOR, znajdujące się u szczytu ulicy Górnej. Już po krótkiej chwili lotu w stronę Rynku, znajdziemy się nad skrzyżowaniem ulic Bielskiej i Wyższej Bramy, gdzie przed 100 laty zlokalizowano pierwszy przystanek tramwajowego szlaku. W czasie podniebnej wyprawy dostrzegamy wiele ciekawych szczegółów...

● ● ●
Panie Aleksandrze, interesuje nas szlak tramwajowy bardziej z lotu ptaka niż okiem kamery sterowanego przez człowieka drona. Co zobaczymy w pierwszej kolejności?

ALEKSANDER DORDA: Zobaczymy duże zielone plamy i kępy ogrodów, parków i zadrzewień, podzielone siatką dróg z „nанизanymi” dachami budynków. Przed stu laty zobaczylibyśmy tramwaj ruszający razem z nami z przystanku na Wyższej Bramie, a z jego lewej strony, nieco cofając się w kierunku południowo-zachodnim, niewielki drzewostan posadzony pomiędzy ul. gen. Sikorskiego a placem Poniatowskiego i ul. Wojska Polskiego. Dziś to prawdziwy skarb miejskiej natury znany jako Park Kasztanowy. To zwraca naszą uwagę w pierwszej kolejności. W końcu ptaki przede wszystkim szukałyby koron drzew.

● ● ●
A co z parkiem przy kościele Jezusowym?

– Aktualnie parkiem, ale kiedyś cmentarzem. Do dziś zachowały się tam sędziwe drzewa, stanowiące cenne pomniki przyrody. Wśród nich zwraca uwagę przede wszystkim kilkanaście potężnych kasztanowców, trzy sosny wejmutki, robinia biała i klon polny o malowniczo i oryginalnie wykrzywionym pniu. Równie wartościowy jest drzewostan na placu Kościelnym, np. naprzeciw bocznego wejścia do kościoła rośnie stara lipa szerokolistna. Warto wiedzieć, że jest to pierwsze drzewo uznane za pomnik przyrody w Cieszynie (w 1954 r.) i zapewne było widoczne zza okien przejeżdżającego i odjeżdżającego tramwaju. Być może już wtedy drzewo to posiadało swój charakterystyczny pokrój.

● ● ●
Co to takiego pokrój?

– To ogół cech nadziemnej części drzewa, czyli układ pnia, konarów i gałęzi, sposób rozgałęziania się pędów wierzchołkowych i bocznych, charakterystyczny dla poszczególnych gatunków drzew. Im więcej światła i mniej innych drzew

Młody jerzyk.

w najbliższym sąsiedztwie, tym z reguły drzewo ma bardziej rozłożystą koronę.

● ● ●
Czy XIX wieczni urbaniści i architekci Cieszyna brali pod uwagę przyszłość tego, co dziś określamy zielonym terenem miasta? Innymi słowy, czy myśleli o nas?

– Zastanawiali się zapewne nad funkcją, jaką pełnić będzie zieleń i gatunki posadzonych drzew dla projektowanego budynku i przestrzeni wokół. Dzisiejszy park Kasztanowy to najprawdopodobniej miejsce do jazdy konnej przy dawnych koszarach wojsk austriackich, a park zwany umownie Szpitalnym, czyli zieleńce z drzewami położone wokół pawilonów Szpitala Śląskiego, to poniekąd swoisty teren rehabilitacji dla pacjentów. W tym ostatnim parku do dziś imponuje oryginalny zestaw gatunków drzew, z dębami burgundzkimi, miłorzębem chińskim (dwuklapowym), iglicznia czyli

glediczą. Dawniej, projektując i zakładając cmentarze, myśłano o drzewostanie, który pomoże stworzyć miejsce zadumy. Trudno o inne skojarzenie idąc dziś aleją wyznaczaną pniami starych, potężnych kasztanowców w Parku Kościelnym. Sadząc drzewa musimy być świadomi, że nas przerosną nie tylko wielkością, ale przede wszystkim wiekiem. Dlatego musimy myśleć międzypokoleniowo. I taka filozofia przyświecała zapewne naszym poprzednikom.

● ● ●
Jesteśmy dopiero przy pierwszym przystanku tramwajowej trasy i już tyle refleksji?

– To nie wszystko. Tramwaj, zanim zatrzymał się na kolejnym przystanku (Górny Rynek), mijał z prawej strony kompleks budynków Klasztoru Boromeuszek. W środku jest mała przyrodnicza enklawa, o której nie wszyscy Cieszyniaczy wiedzą...

•••

Z ulicy nie widać co jest w środku, ale z lotu ptaka...?

– No właśnie zobaczymy ją nie tylko z lotu ptaka, ale również z lotu... nietoperza. Centrum Cieszyna to przecież również siedlisko tych latających ssaków, chociażby karlików malutkich, które kiedyś miałem przyjemność obserwować właśnie w budynkach klasztornych przy Wyższej Bramie. Dzięki echolokacji nietoperze świetnie sobie radzą pomiędzy budynkami czy koronami drzew, omijając przeszkody i lokalizując swe ofiary, czyli owady.

•••

Potrzebna powtórka z lekcji biologii. Czym jest echolokacja?

– U nietoperzy występuje zjawisko wytwarzania przez krtań bardzo wysokich, niesłyszalnych dla człowieka dźwięków, które odbijają się od różnych obiektów i są odbierane przez wrażliwe uszy lecącego ssaka, tworząc „mapę akustyczną” otoczenia.

•••

A realnie co widzimy?

– Ciekawie zaaranżowane „zielone” wnętrza urbanistyczne ze starodrzewem, głównie liściastym. Znajdziemy tam kilkudziesięcioletnie drzewa – jawor, jesion, wiąz, lipę... Za czasów tramwaju kaplicę klaszorną otaczały kasztanowce. Przed kilku zaledwie laty, ostatni z nich osunął się samoistnie na dach kaplicy i to w biały dzień, bez burzy i wiatru. Trwała akurat msza, ale nikomu nic się nie stało.

•••

Wracamy do tramwaju i jedziemy w stronę Rynku...

– Zachowując naszą konwencję, raczej lecimy nad tramwajem, skręcając tuż przed ulicą Szersznika w lewo, by po chwili znaleźć się nad Parkiem Pokoju.

•••

Wylądujemy, w jakimś ulubionym przez Pana miejscu?

– Możemy usiąść na najwyższej gałęzi kolejnej pomnikowej lipy szerokolistnej, rosnącej w tzw. lapidarium. Niestety, dziś drzewo to jest w bardzo kiepskiej kondycji zdrowotnej. To dla mnie prawdziwy milczący świadek historii naszego miasta, a z drugiej strony miejsce bioróżnorodności, będące wciąż siedliskiem dla wielu gatunków zwierząt (przede wszystkim owadów) czy grzybów, również tych pasożytniczych, które zapewne przyczyniły się do przyspieszenia zamierania tego drzewnego olbrzyma. Chyba musimy pogodzić się z faktem, że to wiekowe drzewo po prostu obumiera...

•••

... kiedy to nastąpi?

– W przypadku tej lipy – mając w pamięci jak bardzo szybko jej stan pogarszał się w ostatnich mniej więcej 10 latach –

mówimy zapewne o dosłownie 2-3 najbliższych latach. Zgodnie z prawem, ale również z przyrodniczą wiedzą o walorach martwych drzew, pomniki przyrody powinniśmy utrzymywać aż do ich naturalnego rozpadu. Zapewne już niedługo staniemy przed koniecznością podjęcia decyzji, czy zamarłą pomnikową lipę pozostawić w parku, czy też ją wyciąć i posadzić w jej miejsce „następcę”. Na razie lipa w lapidarium wciąż żyje, oby więc jak najpóźniej przyszło nam decydować o losie jej stojących, martwych pni...

•••

Z Rynku dobiega sygnał odjazdu, informujący, że tramwaj zaraz skieruje się w stronę ulicy Głębokiej. Poderwijmy się zatem do dalszego lotu.

– Nie my sami. Do kolejnego przystanku, na Starym Targu (Alter Markt) mogą nam towarzyszyć świetnie adaptowane do warunków śródmiejskich kosy, jerzyki czy kawki. Kosy pewnie niebawem nas jednak opuszczą, skuszone ogrodami kamienic stojących wzdłuż ul. Głębokiej. To tereny niedostępne dla oka przechodniów, chyba że popatrzymy z perspektywy bulwarów, z czeskiej strony miasta. Jerzyki wzbijają się jak to mają w zwyczaju wysoko – to świetni ptasi lotnicy – w poszukiwaniu owadów chwytanych w locie. Ptaki tego gatunku całkiem licznie gniazdują w różnych szczelinach i zakamarkach budynków w Śródmieściu.

•••

A co z gołębiami?

– To zależy. Bardzo liczne, trzymające się w gromadzie gołębie miejskie pozostaną raczej nad płytą Rynku, tocząc płasy i kręgi powietrzne wokół fontanny Św. Floriana, trudno również będzie je wyrwać z transu wydziobywania pokarmu spośród kamiennego bruku. Mniej liczne i jakby unikające swych miejskich „kuzynów” są elegancko ubarwione sierpówki, zwane również cukrówkami z uwagi na wydawany charakterystyczny głos. Samotnikiem jest natomiast największy krajowy gatunek gołębia, czyli grzywacz. Przenosząc się w przeszłość, jeszcze kilkadziesiąt, a nawet zaledwie 20-30 lat wstecz, w zasadzie nie zobaczylibyśmy tego gatunku w mieście. Od jakiegoś czasu obserwujemy, jak grzywacz zasiedla tereny miejskie, wybierając do gniazdowania parki, ogrody czy cmentarze. Wszystkie te gatunki gołębi możemy obserwować podczas naszego „przelotu” nad centrum Cieszyna. Ba, nocą również towarzyszyłyby nam ptaki – puszczyki, które gniazdują w dziuplastych drzewach w Śródmieściu!

•••

A co będzie zasadzone na Rynku w ramach rewitalizowanego szlaku tramwajowego?

Lipa szerokolistna – Park Kościelny.

© ARCH. A. DORDY

Kasztanowiec żółty – Wzgórze Zamkowe.

© ARCH. A. DORDY

– Na Rynku pozostanie oczywiście szpaler głogów pośrednich odmiany pełnokwiatowej szkarłatnej. Zieleń na Rynku oraz na ul. Głębokiej uzupełnią donice przede wszystkim z bylinami i ozdobnymi trawami, ale w części z nich zostaną posadzone klony ginnala.

•••

Teraz lotem szybowcowym mijamy pod sobą miejsce przystanku tramwajowego przed dawnym Hotelem Austria (dziś róg ulic Głębokiej i Browarnej). Zbliżamy się do ostrego zakrętu w lewo,

Łączącego ulice Głęboką i Zamkową, prowadzącego tramwaj w kierunku Mostu Przyjaźni i dalej do Czeskiego Cieszyzna.

– Tramwaj skręca, ale nie my. Tym razem lotem wznoszącym kierujemy się na wprost. Przed nami bowiem rozciągają się korony drzew porastających Górę Zamkową niemal z każdej strony. Na tej wysokości moglibyśmy spotkać prawdziwego miejskiego drapieżnika i na ułamek sekundy, kilka metrów nad pomnikiem Ślązaczki, spojrzeć sobie w oczy. To równie świetny ptasi lotnik, czyli pustułka i lepiej zejść jej z drogi... to znaczy z trajektorii jej lotu.

• • •

Ostatnio powietrzny łowca widziany był na dachu ratusza, kiedy karmił się sporych rozmiarów gryzoniem... niektórzy zamarli z trwogi i przerażenia. W sieci pojawiły się zdjęcia.

– Zamarli co najwyżej przyjeźdźni. Większość Cieszyńiaków zdążyła się przyzwyczaić do pustulek, które od dawna świetnie się czują w centrum miasta. Ten średnich rozmiarów latający drapieżnik odżywia się głównie gryzoniami (myszy, szczury), a tych w pobliżu ludzkich siedzib raczej nie brakuje....

• • •

Przeciągającym się łukiem w lewo, na dużym pułapie, odbywamy lot nad Górą Zamkową. Z tej odległości i wysokości tramwaj wyglądałby jak małe beżowo - czerwone pudełko, znikające za szeregiem kamienic na ulicy Głównej, u naszych sąsiadów. Spójrzmy jednak w dół...

– Widzimy nie tylko historyczne obiekty Góry Zamkowej, jak dach Rotundy czy czubek Wieży Piastowskiej, ale jego sędziwy drzewostan, wśród którego znajdziemy kilka okazałych drzew – pomników przyrody – dawniej, przed około stu laty, stosowano nazwę „zabytki przyrody”. Pomnikami przyrody na zamkowym wznieśieniu są m.in. kasztanowce białe i kasztanowce żółte, okazały jesion wyniosły, egzotyczny tulipanowiec amerykański. Ale z okien tramwaju zmierzającego ul. Zamkową w kierunku ul. Głównej po stronie czeskiej, pasażer najłatwiej dostrzegłby smukłą (i wówczas jeszcze niezbyt dużą) koronę miłorzębu dwuklapowego w odmianie kolumnowej, która wznosi się nad dachem oranżerii – to dziś również pomnik przyrody.

• • •

Ani się nie obejrzymy, jak znajdziemy się nad Masarykowymi Sadami po czeskiej stronie Cieszyzna. Lecąc ze wzgórza pozostajemy na wysokim pułapie. Czas na lot pikujący?

– Proponuję inne rozwiązanie. Niczym polująca pustułka pozostaniemy przez chwilę w charakterystycznym dla tego gatunku zawieszeniu, kiedy to ptak

dosłownie zawisa w miejscu trzepocząc skrzydłami i wypatruje ofiary. Poniżej nas rozpościera się niewielki park, założony bodaj w 1813 r., a obecnie podziwiamy zagospodarowanie parkowe powstałe w latach 2009-2010 w ramach polsko-czeskiego projektu „REVITALPARK 2010”. Lecimy dalej?

• • •

Czyżby kusił Pana z oddali bogaty drzewostan bulwarów prowadzących do Parku Sikory i jego gigantycznych lip i kasztanowców? To nas oddali od tramwajowego szlaku.

– A kto powiedział, że musimy wracać na ten szlak? Spoglądamy na Cieszyn z lotu ptaka wędrownego, który przecież nie ma pojęcia o tramwaju i jego przystankach... Cieszyńskie niebo przecina wiele ptasich szlaków. Niektóre z nich znajdują u nas – na przykład na Olzie – swoją zimową przystań, jak spora zazwyczaj gromada krzyżówek i innych gatunków kaczek, pojedyncze łabędzie, czasem gęsi. Żurawie i gęsi przelatują na cieszyńskim niebie w widowiskowych kluczach, nie zwracając na nas uwagi, ale zimą i wczesną wiosną gromady jemiółuszek można zobaczyć, jak objadają się owocami jemióły porastającej korony cieszyńskich lip czy topól.

• • •

Skoro o tym ptaku wędrownym mowa, to skąd mógł do nas przywędrować?

– Jemiółuszki odbywają swe lęgi na Półwyspie Skandynawskim i w północnych regionach Rosji, czy na Syberii. Zimą migrują na zachód i południe Europy, „zahaczając” o Cieszyn i pozostając w naszym regionie czasem dłużej, a czasem krócej. Barwa ich upierzenia i charakterystyczny czub na głowie wyróżnia je spośród jesienno-zimowej awifauny. Trochę podobnie zachowują się gawrony, które widzujemy w okresie jesieni i zimy, głównie w cieszyńskich parkach i na terenach osiedli – te ptaki również przylatują do nas „na zimę” ze wschodu i północy Europy.

• • •

Aż by się chciało zapytać, co to takiego zimowa awifauna. To już jednak pozostawmy czytelnikom na zadanie domowe. Dziękujemy za rozmowę. ●

W drugiej części rozmowy z Aleksandrem Dordą schodzimy na ziemię, a nawet pod ziemię. W kolejnym numerze Wiadomości, na szlak tramwajowy popatrzymy z perspektywy... żabiej.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Młody puszczyk.

Ptaki zimujące na Olzie.

Raport o stanie Gminy Cieszyn – cz. 6

Kultura w mieście

Troska o kulturę i dziedzictwo narodowe należą do zadań własnych samorządów. Zachęcamy Państwa do zapoznania się z informacjami dotyczącymi tej sfery naszego życia. Ze względu na ograniczoną ilość miejsca w Wiadomościach Ratuszowych, przedstawiamy tu zaledwie małą część prowadzonych w roku 2019 działań z zakresu kultury.

Wśród wielu przedsięwzięć kulturalnych organizowanych, współorganizowanych lub dotowanych przez Wydział Kultury Urzędu Miejskiego w Cieszynie (od kwietnia 2019 r. Wydział Kultury i Promocji Miasta) znajdziemy przedsięwzięcia realizowane w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. W ubiegłym roku były to między innymi: 21. Przegląd Filmowy „Kino na Granicy” (zorganizowany przez Stowarzyszenie Kultura na Granicy), XXIX Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez Granic” (Stowarzyszenie Solidarność Polsko – Czesko – Słowacka), XXVIII Festiwal Muzyki Wokalnej „Viva il canto” (Stowarzyszenie „Via Musica”). Oczywiście to tylko kilka z wielu przedsięwzięć, do których zalicza się również prowadzenie Muzeum Drukarstwa, czy też opracowanie i wydanie 23 tomu „Pamiętnika Cieszyńskiego” przez Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Cieszynie. Wszystkich działań nie sposób tu wymienić; łączny koszt wydatków na dotacje wyniósł 2019 roku 279 835,18 zł.

W minionym roku Miasto Cieszyn było także organizatorem m.in.: koncertów edukacyjnych dla dzieci z cieszyńskich szkół podstawowych, koncertu „Karol Stryja in Memoriam”, Gotta Go Festival, cyklu koncertów „Lato z Muzyką”, III Festiwalu Organizacji Pozarządowych i koncertu z okazji 101 rocznicy powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego. Równie długą listę stanowi współorganizacja wydarzeń z udziałem naszego miasta, m.in. Międzynarodowego Studenckiego Festiwalu Folklorystycznego, Cieszyńskiej Nocy Muzeów, V Międzynarodowego Festiwalu Muzyki im. prof. Józefa Świdra.

Z całą pewnością o skali wspomnianych przedsięwzięć świadczyć może fakt, iż na ten cel wydano łącznie kwotę 146 339,76 zł.

CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY „DOM NARODOWY”

W 2019 roku COK „Dom Narodowy”, podobnie jak w latach wcześniejszych,

INSTYTUCJE KULTURY W NASZYM MIEŚCIE

COK "DOM NARODOWY"

Wszechstronna działalność kulturalna i oświatowa; organizator koncertów, imprez.

**262 imprezy; 149 koncertów; 20 wystaw;
7 festiwali, 175 100 uczestników**

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Działalność biblioteczna, prowadzenie warsztatów, zajęć, spotkań autorskich.

**150 582 odwiedzin;
158 536 wypożyczeń na zewnątrz**

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Konserwacja i ochrona zbiorów; digitalizacja; lekcje biblioteczne.

**1989 zwiedzających; 177 517 wyświetleń
publikacji cyfrowych; 758 informacji**

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

Impresaryjna działalność kulturalna, różnorodna działalność edukacyjna.

**166 imprez; 84 414 uczestników;
84.9% frekwencja**

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA

Organizacja koncertów, warsztatów i kursów w zakresie folkloru.

**67 koncertów w kraju i zagranicą;
udział w międzynarodowych festiwalach**

ZAMEK CIESZYN

Wspieranie innowacyjnego biznesu, promowanie projektowania i turystyki

**w 2019 działania skupione na rozwoju
Cieszyna, rzemiośle i dostępności**

prowadził wszechstronną działalność kulturalną i oświatową. Zrealizowano tu szereg imprez z różnych dziedzin kultury: muzyki, tańca, plastyki, teatru i folkloru. Warto również podkreślić, że był on również organizatorem koncertów, wykładów, konferencji, spotkań autorskich, warsztatów i przeglądów. We wrześniu 2019 uruchomiono tu Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego.

Wiodącymi imprezami zorganizowanymi przez COK w 2019 roku były: XXIX Święto Trzech Braci (14-16 czerwca), 14 Wakacyjne Kadry (lipiec-sierpień), XXX Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej (16 – 25 października). W minionym roku odbył się I Jarmark Św. Mikołaja, podczas którego oprócz stoisk z prezentami, rękodziełem, artykułami dekoracyjnymi, stoiskami gastronomicznymi w dwa weekendy na scenie realizowano program artystyczny.

262 imprezy, 149 koncertów, 20 wystaw i 7 festiwali oraz 175 100 uczestników – tak w skrócie można podsumować rok 2019 w Cieszyńskim Ośrodku Kultury.

Oczywiście nie możemy zapominać także o zajęciach popołudniowych i innych spotkaniach organizowanych przez Dom Narodowy.

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Strukturę miejskiej sieci bibliotecznej tworzą: Centrala przy ul. Głębokiej 15 (Oddział dla dzieci, Wypożyczalnia dla dorosłych, Czytelnia ogólna, pracownia multimedialna) oraz cztery placówki filialne. Jak ma się czytelnictwo w naszym mieście? Statystyki wskazują, że całkiem dobrze!

- 8 000 osób korzysta z systemu bibliotecznego Mateusz;
- 39 406 uczestników wzięło udział w imprezach organizowanych przez Bibliotekę;
- 150 582 razy odwiedzono Bibliotekę;
- 573 709 razy odwiedzono stronę internetową Biblioteki;
- 158 536 razy wypożyczono książki i czasopisma na zewnątrz;
- 49 212 razy wypożyczono książki i czasopisma na miejscu.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Zbiory Książnicy Cieszyńskiej liczą ponad 200 000 woluminów dzieł drukowanych, w tym 17 500 starych druków (53 inkunabuły), a ponadto ok. 18 000 jednostek ewidencyjnych rękopisów.

W 2019 roku działania Książnicy realizowane były w kilku obszarach, w ramach których dokonano między innymi ochrony i konserwacji zbiorów, akcesji i katalogowania oraz digitalizacji zbiorów. Prowadzono również działalność dokumentacyjną, lekcje biblioteczne. Zorganizowano także wystawy i wydarzenia cykliczne, np. „Cymelia i osobliwości”, czy „Akademię Filozoficzną”.

Poza ofertą programową Książnicę Cieszyńską odwiedziło 1 989 zwiedzających, 177 517 razy wyświetlono publikacje cyfrowe udostępniane online, udzielono 758 informacji, udostępniono 1 929 jednostek inwentarowych i 560 dokumentów elektronicznych.

TEATR IM ADAMA MICKIEWICZA

W Teatrze prowadzona jest impresaryjna działalność kulturalna poprzez zapraszanie i organizowanie występów: teatrów dramatycznych i muzycznych, zespołów operowych i operetkowych, zespołów baletowych i folklorystycznych, recitali autorskich, zespołów estradowych i kabaretowych oraz koncertów muzycznych. Swoje miejsce zajmuje tu również różnorodna działalność edukacyjna.

Warto podkreślić, że w 2019 roku cieszyński teatr udostępniany był widzom statystycznie co 2 dni (blisko 166 imprez). Jeśli są Państwo ciekawi jak przedstawia się liczba widzów – informujemy, że w minionym roku wyniosła ona 84 414 osób, utrzymując tym samym wskaźnik frekwencji na wysokim poziomie – 84,9%.

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA ZIEMI CIESZYŃSKIEJ IM. JANINY MARCINKOWEJ

Zespół prowadził działalność kulturalną poprzez organizację koncertów, warsztatów i kursów w zakresie folkloru i zwyczajów

ludowych Śląska Cieszyńskiego i innych regionów. W 2019 roku koncertował w kraju i za granicą aż 67 razy. Warto również podkreślić, że ZPITZC brał udział w Międzynarodowych Festiwalach Folklorystycznych: w Rumunii, Bułgarii i na Chorwacji. Wysokie umiejętności pokazały również grupy dziecięce zajmując: I miejsce w Folklorystycznym Przeglądzie „O puchar czarnych diamentów”; II miejsce w Międzynarodowym Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „ZŁOTY KŁOS”; oraz III miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „WISŁA 2019”.

ZAMEK CIESZYN

To nietypowa instytucja kultury, która wspiera innowacyjny biznes, promuje dobre projektowanie, ale również tworzy ofertę turystyczną, opiekuje się zabytkami i organizuje różnorodne wydarzenia kulturalne.

Ponieważ Zamek otrzymał dofinansowanie z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pn. Rozwój Sektorów Kreatywnych 2019, mógł on realizować w minionym roku projekt SIEĆ NARZECZ INNOWACYJNEGO RZEMIOSŁA.

W 2019 roku Zamek współpracował również z Narodowym Instytutem Dziedzictwa i Uniwersytetem Śląskim nad opracowaniem zasad i przeprowadzeniem konkursu na identyfikację graficzną dla niematerialnego dziedzictwa kulturowego. W tym czasie odbyła się również kolejna edycja konkursu na atrakcyjnie zaprojektowaną, świąteczną aranżację witryn: sklepowej, firmy usługowej oraz lokalu gastronomicznego. W drugiej połowie 2019 rozpoczęto przygotowania do 15. Urodzin Zamku Cieszyn pod hasłem: Forever Young? Program w dużym stopniu poświęcony został projektowaniu dla starzejącego się społeczeństwa. Ponadto Zamek Cieszyn wspiera lokalne przedsiębiorstwa oraz firmy innowacyjne, także spoza regionu, które są zainteresowane rozwojem poprzez wykorzystanie wzornictwa i nowych technologii.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z Raportem o stanie Gminy za rok 2019, gdzie znajduje się całościowy obraz podejmowanych działań. ◆

BSK

PTTK W CIESZYŃNIE

110 lat Oddziału PTTK „Beskid Śląski” – cz.24

Jeden ze znajomych zadał mi pytanie: dlaczego jestem członkiem PTTK i co mi daje bycie częścią tej organizacji?

Jakoś nigdy o tym nie myślałem. Może po prostu dlatego, że moje wstąpienie do PTTK było wynikiem wielu górskich wycieczek w rodzinnym gronie, a także wspólnie ze znajomymi z Koła PTTK. Ale jednak przyszła refleksja: co naprawdę trzyma mnie w tej grupie i jakie z tego mam korzyści?

Wszyscy jesteśmy w jakimś stopniu materialistami, tak więc na szalę wagi naszej oceny musimy położyć po jednej stronie koszty, a po drugiej stronie korzyści finansowe, jakie otrzymujemy będąc członkiem PTTK. Koszty to roczna składka członkowska w kwocie 65 zł dla osób pracujących, 40 zł dla emerytów i rencistów oraz 30 zł dla młodzieży szkolnej (2021). Korzyści to 20% zniżka za noclegi w schroniskach PTTK oraz ubezpieczenie NNW od nieszczęśliwych wypadków na kwotę do 25.000 zł (za trwałe uszczerbek na zdrowiu) oraz pokrycie kosztów akcji ratowniczej na całym świecie w kwocie do 5.000 euro. Ubezpieczenie obejmuje wyjazdy z PTTK oraz prywatne wycieczki. A to wszystko można otrzymać już w dniu zapisania się do PTTK.

Jednakże tak naprawdę sfera materialna jest mniej ważną częścią całej tej sprawy. Człowiek od zawsze był stworzeniem stadnym, a co za tym idzie, posiadał wewnętrzną potrzebę przebywania w grupie. Najlepiej, gdy jest to grupa przyjaznych ludzi, którzy mają podobne zainteresowania oraz pragną w taki sam sposób zaspakajać swoją ciekawość świata. Nasza wiedza o turystycznych atrakcjach bardzo często ogranicza się do popularnych miejsc, dlatego tylko z nami można poznać wiele ciekawostek podczas górskich wycieczek, wypadów krajoznawczych, kolarskich wypraw lub żeglarskich rejsów.

O tym, jak się zapisać do PTTK oraz co organizują poszczególne Koła i Kluby, dowiesz się w naszym biurze w Cieszynie przy ul. Głębocka 56 (otwarte w środę) lub na www.pttk.cieszyn.pl. ◆

ZBIGNIEW HUCZAŁA

KONKURSY OFERT DLA NGO!

Burmistrz Miasta Cieszyn ogłosiła otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rok 2021. Zapraszamy do zapoznania się z informacjami na ten temat. Szczegóły dostępne są na stronie: <https://cieszyn.engo.org/pl/konkursy-trwajace>. ◆

KPM

Rozmowa z Pauliną Ligocką-Andrzejewską

Cieszyn wspiera przedsiębiorczość

Na tę wiadomość czekało wiele osób, między innymi lokalni przedsiębiorcy, a także instytucje i organizacje wspierające przedsiębiorczość w Cieszynie. 1 grudnia oficjalnie funkcjonować zaczęło Samodzielne stanowisko ds. wsparcia przedsiębiorczości w Urzędzie Miejskim w Cieszynie. **W wyniku procedury naboru objęła je Paulina Ligocka-Andrzejewska.**

...
Wiadomości Ratuszowe: W uzasadnieniu naboru czytamy: „Kandydatka w największym stopniu spełniła wymagania i oczekiwania stawiane w ofercie naboru. Predyspozycje osobowościowe oraz wysoki poziom wiedzy stanowią gwarancję właściwej realizacji zadań”. Trzeba przyznać, że są to słowa, które nie tylko mobilizują do wzmożonej pracy, ale również zobowiązują do ogromnej odpowiedzialności.

PAULINA LIGOCKA-ANDRZEJEWSKA: Rzeczywiście tak jest. Uważam jednak, że pełnym kluczem do sukcesu (w każdym działaniu) zawsze jest zaangażowanie i współpraca każdej ze stron. W tym przypadku mowa o współpracy na linii samorząd – przedsiębiorca (na każdym etapie jego działalności). Osoba na Samodzielnym stanowisku ds. wsparcia przedsiębiorczości musi wykazać się niestandardowym podejściem do swojej pracy, które wychodzi poza określone ramy i pozwala spojrzeć na sprawy z pozycji obecnego bądź przyszłego przedsiębiorcy.

...
Jak postrzega Pani lokalną przedsiębiorczość?

– Uważam, że przedsiębiorczość jest przede wszystkim postawą wobec życia i z jednej strony sama w sobie krzyczy „weź sprawy w swoje ręce – działaj!”, ale z drugiej strony ceni ona znaczenie więzi społecznych, poczucie wspólnoty, kultury, tradycji... Można więc śmiało powiedzieć, że postrzeganie przedsiębiorczości jedynie przez pryzmat zysków i podatków – to spojrzenie zbyt uproszczone.

...
Posiada Pani wykształcenie kierunkowe oraz doświadczenie w pracy w administracji samorządowej, jak również wymagane doświadczenie zawodowe, w szczególności w zakresie przygotowania oraz realizacji projektów gospodarczych i pozyskiwania funduszy.

– Zgadza się. Jako osoba z doświadczeniem w pracy samorządowej posiadam odpowiednią wiedzę o naszej gminie. Jed-

Paulina Ligocka-Andrzejewska objęła stanowisko ds. wsparcia przedsiębiorczości.

nocześnie dzięki działalności gospodarczej, którą prowadzę od wielu lat, bliska jest mi również sfera biznesowa i wszystko to, co ze sobą niesie.

...
Współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi przedsiębiorczość, w tym: stworzenie i utrzymywanie kanałów komunikacji między przedsiębiorcami a władzami miasta i miejskimi jednostkami organizacyjnymi gminy Cieszyn. A także pośrednictwo w kontaktach między przedsiębiorcami a instytucjami publicznymi i prywatnymi z otoczenia biznesu – to od teraz jedno z wielu Pani zadań. Czego jeszcze możemy się spodziewać?

– Myślę, że zasadniczym będzie tu koordynowanie współpracy Burmistrza Miasta, Urzędu Miejskiego w Cieszynie i miejskich jednostek organizacyjnych gminy Cieszyn w zakresie funkcjonowania przedsiębiorców w mieście Cieszynie, w tym w zakresie wizerunku lokalnej

„Jako osoba z doświadczeniem w pracy samorządowej posiadam odpowiednią wiedzę o naszej gminie. Jednocześnie dzięki działalności gospodarczej, którą prowadzę od wielu lat, bliska jest mi również sfera biznesowa i wszystko to, co ze sobą niesie.”

przedsiębiorczości. Ważnym elementem będzie również współdziałanie w tworzeniu strategii rozwoju przestrzeni handlowych, usługowych, itp.

•••

Czy mówimy tu również o aktywizowaniu i wspieraniu przedsiębiorców w zakresie ich udziału w życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym miasta?

– Jak najbardziej. Mam nadzieję, że będzie się to odbywało poprzez współdecydowanie o różnych aspektach dotyczących rozwoju miasta i rewitalizacji jego obszarów, ale również poprzez udział w sporządzaniu planów strategicznych miasta i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Uważam, że powołanie stanowiska, na którym pracuję, stanie się dobrym początkiem stymulowania kooperacji między przedsiębiorcami. Zakres działań z pewnością obejmie również współpracę pomiędzy przedsiębiorcami a służbami miejskimi oraz konserwatorskimi w zakresie realizacji postanowień tzw. uchwały krajobrazowej, a także w zakresie spełnienia wymogów konserwatorskich dotyczących budynków, lokali i urządzeń reklamowych przedsiębiorców. Myślę, że to istotny element, zwłaszcza dla osób, które dopiero planują przyszłość swojego przedsiębiorstwa.

•••

Wydaje się, że zasób spraw, które gromadzi Samodzielne stanowisko ds. wsparcia przedsiębiorczości w Urzędzie Miejskim Cieszyna – to „studnia bez dna”?

– (Śmiech) ... bo temat przedsiębiorczości jest bardzo pojemny. Niemniej musi również znaleźć się w nim wspieranie przedsiębiorców miasta przy tworzeniu oferty skierowanej do różnych grup społecznych, w tym mieszkańców Cieszyna i regionu oraz turystów. Nie wolno również zapominać o wspieraniu oraz doradztwie w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych, a także analizie potrzeb i doradztwie w odniesieniu do osób chcących założyć działalność gospodarczą w naszym mieście oraz oczekujących pomocy w rozwoju biznesu i nowatorskich pomysłów. Jednym słowem – ważne są tu także takie elementy, jak pozyskiwanie, gromadzenie i analiza informacji dotyczących funkcjonowania przedsiębiorców w Cieszynie.

•••

W takim przypadku, jak wiemy, zawsze ważny jest czas reakcji i szybkość podjętych decyzji.

– Dokładnie tak, z pewnością atutem tego stanowiska jest bezpośrednia podległość pod Burmistrza Miasta Cieszyna, która wiąże się z możliwością podejmowania szybkich decyzji i sprawnej komunikacji. A te, jak wiemy, są kluczowe dla nas wszystkich.

•••

Od czego rozpocznie Pani pierwszy etap swojej pracy? Ma Pani już opracowany plan działania?

– Tak. Pierwszym krokiem będzie dokładna analiza i aktualizacja bazy danych

dotyczących lokalnych przedsiębiorców. Chciałabym, aby wszystkie moje działania opierały się na założeniach, w których osoba ds. wsparcia przedsiębiorczości będzie pełniła rolę: przewodnika, organizatora, mediatora, informatora, asystenta oraz researchera.

•••

Rozumiem, że każdej z tych ról przyssała Pani odpowiednie działania?

– Taki mam zamysł. Nie będę może w tym miejscu przytaczała całościowego obrazu stworzonego modelu, bo zajęłoby to zbyt wiele miejsca. Podając jednak przykład powiem tylko, że rolą asystenta będzie pomoc przedsiębiorcom (również przyszłym) na każdym etapie ich pracy. W końcu wszyscy wiemy, że początki mogą być trudne, a przepisy prawa nie zawsze w pełni rozumiame. Ważne jest więc przygotowanie i przeprowadzenie procesu doradczego, który będzie uwzględniał uruchomienie i rozwój nowej firmy na rynku lokalnym, a także rozpoznawał potrzeby beneficjentów i oczekiwanego wsparcia.

•••

W takim razie na zakończenie pozostaje mi tylko życzyć Pani owocnej współpracy w zakresie rozwoju naszego miasta.

– Dziękuję. ♦

ROZMAWIAŁA BARBARA STELMACH-KUBASZCZYK

Kontakt do Pauliny Ligockiej-Andrzejewskiej: przedsiębiorca@um.cieszyn.pl

Świąteczny Kiermasz Handlowy

Wszystkich mieszkańców Cieszyna i okolic zapraszamy na jedyny w regionie Świąteczny Kiermasz Handlowy. **Od 5 do 23 grudnia w godz. 10:00-17:00 na Rynku staną stoiska z oryginalnymi, świątecznymi produktami.**

Będzie to okazja, by zaopatrzyć się w piękne pamiątki, które ozdobią nasze domy podczas Świąt Bożego Narodzenia. Z kolei w dniach **5-6 grudnia, w ramach kiermaszu, odbędzie się Cieszyński Targ Rękodzielniczy**. W godz. 9:00-18:00 będzie można zobaczyć i nabyć wspaniałe dzieła lokalnych artystów i twórców, których nie kupimy w zwykłym markecie. Mogą one stanowić piękny świąteczny upominek dla naszych bliskich!

Na zakupy zapraszają także sklepy w centrum i śródmieściu, które również pozostają do Państwa dyspozycji w godzinach swojego otwarcia. Drodzy Czytelnicy! Przybywajcie na cieszyński Rynek i kupujcie piękne produkty na kiermaszu, przy okazji wspierając lokalny biznes w tych trudnych dla nas wszystkich czasach! ♦

COK/AB

Jarmark św. Mikołaja on-line

● **30.11.2020**

„MIKOŁAJ” - warsztaty artystyczne on-line z Aleksandrą Mazur-Wilk

● **03.12.2020**

„GAZETOWY MIKOŁAJ” - warsztaty artystyczne on-line z Aleksandrą Mazur-Wilk

● **04.12.2020 godz. 19.00**

DOMOWE GRANIE: ELA KOŻUCHOWSKA TRIO - koncert na żywo

● **05.12.2020**

„ISTEBNIAŃSKIE MIKOŁAJE” - otwarcie wystawy i spotkanie on-line z Katarzyną Rucką-Ryś z Muzeum Regionalnego „Na Grapie” w Jaworzynie

● **06.12.2020**

TELEMANN OPOWIADA BAJKI I FANTAZJUJE - koncert on-line w ramach cyklu „Przedsiónek Raju”

● **10.12.2020**

„KOLOROWE LAMPIONY ŚWIĄTECZNE” - warsztaty artystyczne on-line z Aleksandrą Mazur-Wilk

● **11.12.2020 godz. 19.00**

DOMOWE GRANIE: ARPA (Arkadiusz Wiech - gitara klasyczna i Paweł Stępień - flet poprzeczny) - koncert na żywo

● **12.12.2020**

„MINI TRÓWŁY NA CHOINKĘ” - warsztaty artystyczne on-line z Agnieszką Pawlitko

● **13.12.2020**

VIVALDI I WIOLONCZELE - koncert on-line w ramach cyklu „Przedsiónek Raju”

● **14.12.2020**

„ZIMOWE CHOINKI” (technika mieszana) - warsztaty artystyczne on-line z Aleksandrą Mazur-Wilk

● **17.12.2020**

„ŚWIĄTECZNE OZDOBY Z MASY PORCELANOWEJ” - warsztaty artystyczne on-line z Aleksandrą Mazur-Wilk

● **18.12.2020 godz. 19.00**

DOMOWE GRANIE: AGNIESZKA KAWULOK TRIO - koncert na żywo

● **19.12.2020**

„BROKATOWE HOCZKI” - warsztaty artystyczne on-line z Agnieszką Pawlitko

● **20.12.2020**

„KULINARNIE I KULTURALNIE: POTRAWY WIGILIJNE” - warsztaty kulinarne on-line z Michałem Bałazym

● **21.12.2020**

„PAPIEROWA CHOINKA” - warsztaty artystyczne on-line z Aleksandrą Mazur-Wilk

Zapraszamy na:
facebook.com/cok.cieszyn

organizatorzy:

partner medialny:

Konkurs na cieszyńskie ciasteczka

Zapraszamy do udziału w konkursie na najlepsze cieszyńskie ciasteczka. Te tradycyjne są drobnymi, misternie zdobionymi wypiekami, powstającymi z naturalnych, wysokiej jakości składników. Konkursowe jury będzie oceniało: zgodność z tradycją, estetykę i staranność wykonania, bogactwo form, smak i sposób podania.

Rok 2020 okazał się wielkim wyzwaniem dla nas wszystkich. Nie ma osoby, która nie odczułaby skutków światowej pandemii. Pomimo tej trudnej sytuacji, chcemy by zbliżające się święta były czasem wytchnienia, by razem z bliskimi czerpać radość ze wspólnie spędzającego czasu.

W tym roku konkurs odbędzie się na nieco innych niż dotychczas zasadach.

Zgłoszenia:

Do 16 grudnia 2020 należy zgłosić chęć udziału w konkursie – można to zrobić telefonicznie, tel. 33 851 08 21 wew. 10 lub mailowo na: info@zamekcieszyn.pl

Dostarczenie konkursowych wypieków:

Ciasteczka należy dostarczyć wraz z czytelnie wypełnionym i podpisanym

© RAFAŁ SOLIŃSKI

formularzem zgłoszeniowym (do pobrania ze strony: www.zamekcieszyn.pl) do **17 grudnia 2020 (czwartek) w godz. 8.00-17.00** do Oranżerii Zamku Cieszyn, ul. Zamkowa 3a (sala konferencyjna). Prosimy o dostarczanie ciasteczek na naczyniach (paterach) jednorazowych, które nie będą podlegać zwrotowi.

Uwaga! Brak zgłoszenia telefonicznego o chęci udziału w konkursie i/lub dostarczenie ciasteczek w innym terminie lub w innych godzinach niż te wskazane w regulaminie, a także niepoprawnie wypełniony formularz zgłoszeniowy,

powoduje, że ciasteczka nie będą podlegać ocenie i brać udziału w konkursie.

Ogłoszenie wyników:

Wyniki zostaną ogłoszone **23 grudnia 2020 (środa) o godz. 10.00** na stronie internetowej Zamku Cieszyn.

Wręczenie nagród:

Ze zwycięzcami konkursu organizator będzie się kontaktował indywidualnie, aby ustalić termin i miejsce odbioru nagrody.

Informacje: www.zamekcieszyn.pl

ZAMEK CIESZYN

Zaprojektuj święta

Ten rok okazał się bardzo specyficznym czasem – jesteśmy zmuszeni do zmiany wielu planów i zamiarów. W grudniową, przedświąteczną niedzielę zapraszamy do Zamku Cieszyn na wydarzenie pod hasłem: **Zaprojektuj Święta**.

Był to dzień, który spędzaliśmy wspólnie – z rodziną i przyjaciółmi – piekąc cieszyńskie ciasteczka, szyjąc karpie i przygotowując świąteczne ozdoby lub drobne upominki. W tym roku nie spotkamy się w Zamku, ale mamy nadzieję, że to nie przeszkodzi Wam w przygotowaniach do świąt.

Jako inspirację przygotowaliśmy serię filmików – zaczęliśmy w ostatnią niedzielę listopada od pieczenia pierników na choinkę.

Zachęcamy do śledzenia naszego profilu: [facebook.com/zamekcieszyn-turystycznie](https://www.facebook.com/zamekcieszyn-turystycznie), gdzie będą pojawiały się następnymi: pierniki do form drewnianych (2.12), ciasteczka składane (5.12), rogali orzechowe (9.12), ule orzechowe (12.12), bawole oczka (16.12). Zachęcamy też do zerknięcia do instrukcji, które zamieścimy, i wykonania w domu dwóch zadań: uszycia karpia (6.12) oraz tworzenia lampionów (13.12).

ZAMEK CIESZYN

© PIXABAY

Orange the world

Akcja zainicjowana przez UNESCO w 2009 roku, podjęta przez Międzynarodową Organizację Soroptimist International, skupia różne działania edukacyjno-informacyjne. Orange the World to 16 dni aktywności w solidarnym sprzeciwie wobec przemocy.

Soroptimist Klub w Cieszynie w solidarnym sprzeciwie wobec przemocy prowadzi następujące aktywności:

- akcję informacyjną i edukacyjną w mediach społecznościowych, umieszczenie plakatu na stronach internetowych instytucji, szkół cieszyńskich, Uniwersytetu Śląskiego i wszystkich, którzy wspierają akcję;

- warsztaty oraz konkurs rysunkowy dla dzieci,

- podświetlenie na pomarańczowo budynku Teatru im. Adama Mickiewicza oraz Biblioteki Miejskiej w Cieszynie.

Przemoc wobec kobiet jest jedną z najbardziej drastycznych form dyskrymina-

cji ze względu na płeć. Kobiety stanowią 90% dorosłych ofiar przemocy w rodzinie.

Nie pozwólmy na to, aby społeczeństwo nie reagowało na przemoc! Reaguj! Zadzwoń na „Niebieską Linie” pod numer 801 120 002 – konsultanci odpowiedzą jak możesz pomóc, jak reagować oraz wskażą miejsca i formy pomocy w twojej najbliższej okolicy.

Razem jesteśmy silne, bądźcie z nami w geście solidarności z ofiarami z całego świata! Patronat Honorowy nad akcją objęła Burmistrz Miasta Cieszyna Gabrieli Staszkiwicz. ♦

ORG.

W SKRÓCIE

Beskidzkie mikołaje

W Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego (I piętro Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”) będzie dostępna wystawa „Mikołaje beskidzkie”, na której będzie można podziwiać eksponaty pochodzące z Muzeum Regionalnego „Na Grapie” w Jaworzynce.

Na wystawie zobaczymy postacie i rekwizyty związane ze zwyczajem „Chodzenia Mikołajów”. Do dziś na terenie Trójwsi zachował się ten zwyczaj, pielęgnują go miejscowe zespoły regionalne. Niektóre postacie z wyjątkowej grupy obrzędowej „biołych” (ksiądz, wikary, biskup, paterek, dochtor, Para Młoda) i „czornych” (diabły, „medula”, niedźwiedzie, Kominiarz, Żyd, Cygan i Cyganka) będzie można zobaczyć w COK oraz on-line.

5 grudnia zapraszamy na wirtualny spacer po wystawie i spotkanie z Katarzyną Rucką-Ryś z Muzeum Regionalnego „Na Grapie” w Jaworzynce, które będzie opublikowane na profilu COK na Facebooku (www.facebook.com/cok.cieszyn/).

COK

Cieszyńskie na obcasach

Stowarzyszenie „Klub Kobiet Kreatywnych” informuje, że nowy numer bezpłatnego magazynu „Cieszyńskie na obcasach” będzie dostępny na cieszyńskim rynku podczas Cieszyńskiego Jarmarku Rzemieślniczego, tj. **w weekend 5-6 grudnia**. Zachęcamy do lektury! Magazyn został dofinansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. Więcej informacji na stronie internetowej www.cieszynskienaobcasach.pl.

ROMA ROJOWSKA / AB

Wszystko o Skaldach

W listopadzie w Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego (Dom Narodowy), prezentowana była wystawa poświęcona legendzie polskiej estrady – zespołowi Skaldowie. Płyty winylowe, CD, plakaty, publikacje, książki, pocztówki, archiwalne zdjęcia zespołu ze swojej, prywatnej kolekcji udostępnił Klaudiusz Zawada.

– Pomysł, by pochwalić się bogatą kolekcją ma związek z obchodzonym w tym roku jubileuszem 55-lecia zespołu. Poprzez wystawę chciałem pokazać

i przybliżyć historię tej niezwykłej grupy, która jako jedyna w Polsce koncertuje prawie od początku istnienia w niezmiennym składzie. Andrzej Zieliński, Jacek Zieliński, Konrad Ratyński, Jerzy Tarsiński, Jan Budziaszek i Grzegorz Górkiewicz nagrali ponad 500 piosenek, a ich muzyka jest ponadczasowa i trudno ją zaszufłakować do jednego nurtu – mówi Klaudiusz Zawada, pracownik COK „Dom Narodowy”.

Klaudiusz Zawada to nie tylko kolekcjoner pamiątek zespołu „Skaldowie”,

ale przede wszystkim ich wielki fan. Jego fascynacja zespołem zaczęła się w wieku 8 lat i ta muzyczna podróż z zespołem nadal trwa.

Jeżeli czytelnicy „Wiadomości Ratuszowych” nie mieli okazji zobaczyć wystawy, to jeszcze nic straconego. COK „Dom Narodowy” zaprasza na wirtualny spacer po wystawie, który nadal można znaleźć na oficjalnym profilu COK na Facebooku (www.facebook.com/cok.cieszyn/). ♦

COK / AB

Cieszyńska Kronika Muzyczna

Przypadł mi zaszczyt napisania kilku słów o części działań stowarzyszenia „Anielski Młyn,” jaką jest C.K.M., czyli Cieszyńska Kronika Muzyczna. Na czym to wszystko polega? Na tym, że wyłapujemy kilka najciekawszych, naszym zdaniem, owoców lokalnej sceny muzycznej, rejestrujemy je i wydajemy w formie płyty – składanki.

Płyta miała być formą podziękowań zespołom za to, że chcą grać dla naszej cieszyńskiej społeczności, motywacją dla wszystkich, którzy tworzą oraz zachętą dla tych, co chcieliby spróbować swoich sił na scenie, a ciągle coś ich powstrzymuje. Przy okazji miała to być promocja miasta, bo przecież mamy z kogo być dumni!

Nie zapominajmy też o tym, że miała to być również promocja naszych przed naszymi, bo niestety ciągle się zdarza, że słyszę na koncertach: „Stary zawsze wiedziałem, że coś tam gracie, ale nie wiedziałem że aż tak! A znamy się przecież tyle lat...” Często zwyczajnie nie wiemy o tym, jakie talenty kryją się za drzwiami sąsiada. A szkoda, bo wiele przez to tracimy.

Część zespołów, które znalazły się na płytach, powstały w naszym klubie. Aniel-

ski Młyn, poza C.K.M., prowadzi jeszcze klub muzyczny, w którym organizowane są warsztaty muzyczne – chętni mogą nauczyć się grać na różnych instrumentach całkiem od podstaw.

Organizujemy też wieczory improwizacyjne – swoiste „poligony doświadczalne” dla wielu muzyków, którzy chcą spróbować swoich sił z żywą muzyką improwizacyjną – zmienną, dziką, nieprzewidywalną. Często podczas takich wieczorów muzycy poznają się i łączą w zespoły. Dla takich grup udostępniamy naszą scenę na próby. Kolejnym krokiem dla nas będzie wyposażenie studia dla wszystkich, którzy są gotowi do nagrań, a nie mogą skorzystać z innych studiów, najczęściej z powodów finansowych. Zakładanym celem fundacji jest tworzenie czegoś na kształt „stypendiów” dla dzieciaków, które chcą się uczyć grać, a z różnych powodów nie mogą chodzić do szkoły muzycznej. Chcielibyśmy również, raz w roku, wydawać płytę wybranemu przez Cieszyńiaków lokalnemu zespołowi.

Kiedy zaczynaliśmy realizację projektu, nie wiedzieliśmy, że za jakiś czas przyjdzie koronawirus i zetrze z mapy tak wiele punktów, w których żyła nasza muzyczna twórczość. Scena to na-

sze wspólne dobro. Razem możemy sprawić, że będzie się rozwijać. Nasza niezależność kosztuje nas tyle, że nie jesteśmy i nie byliśmy dotowani przez państwo, a nasza twórczość nigdy nie była ukierunkowana przez politycznych sponsorów ani z prawej, ani z lewej strony. Tym bardziej dziękujemy wszystkim, którzy wspierają nas przez PATRONITE lub kupując naszą płytę. Płyty te nie są robione pod niczyje gusta. To rejestr tego, co dzieje się na scenie, a nie rewia mody. Jedne będą mocno rockowe, inne jazzowe. To Wy decydujecie swoimi sugestiami, kto znajdzie się na następnej składance. Zachęcam do wzięcia udziału w zabawie i zgłaszania własnej wizji składu na następną płytę.

Albumy „Cieszyńska Kronika Muzyczna” można nabyć w punktach, które pomagają naszej ekipie realizować wyżej wymienione cele, tj.: Presso, Nasza szafa, Klub Muzyczny Anielski Młyn, Klub Błdy Świt czy Galeria 13. ♦

ARTUR – ANIELSKI MŁYN

Projekt „Cieszyńska Kronika Muzyczna” jest dumnie wspierany przez Miasto Cieszyn.

C.K.M.

Cieszyńska Kronika Muzyczna

Nasze wyroby dostępne są w wspierających nas punktach:

Zamkowa 3

Stary Targ 1

Nowe miasto 13

Strelnicni 13

Zamkowa 3a

PATRONITE / ANIELSKI MŁYN

Przypominamy zapomnianą postać wybitnego publicysty – cz. 2

Władysław Zabawski

W tym numerze „Wiadomości Ratuszowych” prezentujemy Państwu drugą część artykułu na temat Władysława Zabawskiego, wybitnego dziennikarza i publicysty, który miał duży wkład w przyłączenie Ziemi Cieszyńskiej do Polski. Zapraszamy do lektury!

„Kattowitzer Zeitung” w kwietniu 1924 roku wiedziała, że dwaj byli redaktorzy „Gazety Gdańskiej” Władysław Zabawski i Jan Smotrycki, którzy zasłynęli ze zwalczania ugodowej polityki polskich przedstawicieli w Volkstagu, przenieśli się do katowickiego dziennika. Organ niemiecki utrzymywał, że obaj redaktorzy zostali usunięci z „Gazety Gdańskiej”. Jednak w dostępnych źródłach nie znaleziono dowodu na to, że taka sytuacja miała miejsce.

„Polonia” od samego początku była wydawana z dużym rozmachem. Dysponowała nowoczesną drukarnią i dobrze zorganizowanym zespołem redakcyjnym. Na redaktora naczelnego dziennika Korfanty wybrał Władysława Zabawskiego. Sekretarzem redakcji został wspomniany wyżej Jan Smotrycki. Podczas kampanii wyborczej w 1926 roku na Górnym Śląsku dochodziło do wielu incydentów. Ostra walka polityczna, toczona w polskim obozie w latach 1927-1930, doprowadziła do przykrego w skutkach zajścia – 28 marca 1928 roku kilku osobników na ulicy Gliwickiej pobiło do nieprzytomności redaktora naczelnego „Polonii” Władysława Zabawskiego, który jako człowiek starszy i mający jedną nogę częściowo sparaliżowaną, nie był zdolny ratować się ucieczką przed napastnikami. Sprawa napaści stała się głośna, była żywo komentowana i wywołała oburzenie opinii publicznej. Poszkodowany ogłosił list otwarty do wojewody Michała Grażyńskiego, czyniąc go odpowiedzialnym za popieranie terroru. Korfanty obwieścił, że Zabawski, zmuszony do odbycia dłuższej kuracji zdrowotnej, opuścił swoje stanowisko. Kurtuazyjne słowa pożegnania miały zatuszować dramatyczne okoliczności rozstania. Grono redaktorów, dając wyraz oburzeniu z powodu potraktowania ich szefa, porzuciło pracę.

Zabawski włączył się w działalność Towarzystwa Turystycznego „Beskid”. Choć rozwój turystyki górskiej na Śląsku Cieszyńskim miał trudne początki, nie zabrakło determinacji ludzi, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do powstania i rozwoju tej dziedziny ruchu społecznego. Spośród działaczy turystycznych, dr Jan Galicz i notariusz dr

Władysław Zabawski z córką.

ARCH. A. GÓRNIK - ŚWIATEK

Jan Kotas pozostawili po sobie artykuły i wspomnienia z czasów zakładania Polskiego Towarzystwa Turystycznego „Beskid” w Cieszynie. Dr J. Kotas wysunął projekt budowy schroniska na Ropiczce, przesądził o tym dr Cyryl Ratajski, nabywając tam z własnych środków odpowiednią parcelę. Rozpoczęto więc gromadzenie środków na ten cel, odwołując się do ofiarności społeczeństwa. Zabawski wraz z Janem Górniakiem, swoim szwagrem, który finansowo wspierał różne organizacje, podjęli się między innymi wyposażenia schroniska na Ropiczce.

Władysław Zabawski to niezwykła postać. Żył w trudnych czasach, a i ostatnie lata jego życia nie należały do łatwych. Kiedy powrócił do Cieszyna, mimo nadwyżonego zdrowia zasilnąc wieloma artykułami „Dziennik Cieszyński” i „Polonię”. Powstała wówczas jego książka „Droga do ziemi obiecanej”, będąca poważnym przyczynkiem do dziejów odrodzenia narodowego ziemi cieszyńskiej, ze szczególnym uwzględnieniem roli cieszyńskiego Stronnictwa Narodowego i Polskiego Zjednoczenia Narodowego.

W latach 1926-1928 Władysław Zabawski pełnił funkcję prezesa Syndykatu Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, a w 1929 został wiceprezesem tej organizacji. Otrzymał za swoją działalność publicystyczną i jako pierwszy prezes i organizator Związku Dziennikarzy w Katowicach godność członka seniora oddziału Śląsko-Dąbrowskiego ZZD. Od 1937 roku Władysław Zabawski był członkiem Zarządu Polskiej Partii Ludowej w Czechosłowacji. Partia ta reprezentowała interesy zamieszkałych w Czechosłowacji Polaków, a powstała podczas zjazdu 10 października 1937 roku w wyniku połączenia Polskiego Stronnictwa Ludowego w Czechosłowacji z Polską Partią Socjaldemokratyczną. Działalność Zabawskiego w partii zbiegła się z okresem, kiedy mieszkał jeszcze w Cieszynie. Praktycznie nie ruszał się z domu z powodu choroby i poruszania się na wózku inwalidzkim. Wymagał stałej opieki medycznej.

W czasie II wojny światowej w Cieszynie, polski ruch oporu powstał właściwie nazajutrz po przejściu administracji przez Niemców w formie żywiółowo i samorzutnie tworzonych, zwłaszcza przez młodych ludzi i pozostałą w mieście inteligencję grup konspiracyjnych, co było zjawiskiem typowym także w innych okupowanych regionach. 11 września 1939 roku na zebraniu u T. Kostrzewy w Cieszynie, P. Musioł, F. Potysz, T. Kocjan i A. Targ, powołali do życia Tajną Organizację Wojskową. TOW istniały w Bielsku i rozrastały się na cały Śląsk Cieszyński. Poza pomocą dla polskich rodzin i przerzutem do Generalnej Guberni lub na Węgry osób, które musiały opuścić Polskę i zdążających do obozów wojskowych we Francji, zajmowano się też tworzeniem struktur wojskowych. Także w listopadzie 1939 roku w cieszyńskim mieszkaniu schorowanego Władysława Zabawskiego odbyło się zebranie wszystkich pozostających jeszcze w Cieszynie regionalnych przedwojennych antysanacyjnych liderów polskich. Celem było tworzenie platformy współdziałania podziemnych struktur PPS, SL, SP. T. Michejda, E. Kaleta, P. Niemiec, J. Machej i W. Zabawski dyskutowali nad powołaniem Rady Narodowej Śląska Cieszyńskiego z Michejdą jako przewodniczącym. Ostatecznie powołano Komitet Porozumiewawczy Stronnictw Polskich na czele z Kaletą. Komitet miał organizować samopomoc dla zagrożonych elit polskich. Zabawski został skarbnikiem tej organizacji.

W 1940 roku stan zdrowia Władysława Zabawskiego pogorszył się, wymagał on stałej opieki. Jego córka Jadwiga, mieszkająca wówczas w Warszawie, zabrała go do siebie. Tu działał dalej. Kontak-

towali się w jego mieszkaniu działacze podziemia. Ukrywał Żydów i członków Armii Ludowej, jednak nie znaleziono potwierdzenia tych faktów oprócz informacji ustnej od wnuka Zabawskiego Lecha Góreckiego. Częstym gościem w jego domu był Stanisław Przybyszewski, z którym znał się jeszcze z Gdańska.

Władysław Zabawski miał troje dzieci: jedna z jego córek, Jadwiga Górecka, była lekarzem w Warszawie. Druga, Anna Górecka, magister praw, pracowała w spółdzielczości. Syn Lech pracował podczas wojny w Spółdzielni Spożywców „Społem”, brał też udział w powstaniu warszawskim, a po wojnie był rządowym referentem do spraw zaopatrzenia i zabiegał o dostawy żywności w Końskich. Podczas podróży służbowej do Opoczna został zastrzelony przez nieznaną sprawcę w maju 1945 roku. Ciało nie odnaleziono. Zbrodni tej nie wyjaśniono mimo ogromnego zaangażowania i wielu znajomości, jakie posiadał Władysław Zabawski. Ukazała się tylko notatka w Monitorze Polskim. Lech Zabawski przyjaźnił się z Kornelem Filipowiczem, znanym późniejszym literatem. Kornel Filipowicz ciężko przeżył śmierć przyjaciela. Opisał go swojej książce pt. „Profile moich przyjaciół”.

Władysław Zabawski, walcząc o Polskę, był przekonany i głęboko wierzył w to, co robił. Uczciwość, pracowitość i nieustępliwość stawiały go w gronie osób wyjątkowych, o których należało przypomnieć.

Urodził się w czasach, kiedy nie było Polski na mapach Europy, przeżył I wojnę światową, odzyskanie niepodległości, najazd czeski i utratę ukochanego Zaolzia. Jako dziennikarz walczył o polskość Wolnego Miasta Gdańska. Spory polityczne na Śląsku między sanacją i endecją doprowadziły go do utraty zdrowia. Przeżył II wojnę światową. Jako długoletni redaktor znaczących dzienników w ówczesnej Polsce spełniał swoją powinność dziennikarską znakomicie. Od początku był niejako skazany na taką działalność. Jego ojciec walczył w powstaniu styczniowym, więc w domu mówiło się o Polsce, o wolności. Musiał słyszeć w domu rodzinnym o ideałach, jakie przyświecały powstańcom. W życiu kierował się tymi ideałami. Ożenił

się z córką znanego działacza społecznego Franciszka Górniaka z Sibicy. W tej ewangelickiej rodzinie żyło się sprawami Polski i walczyło się o sprawę Polski tej najbliższej.

Postępująca choroba zwana podagrą (dna moczaniowa), pozostałości po pobiciu, śmierć syna w niejasnych okolicznościach, a zaraz po tym śmierć żony potęgowały osamotnienie i przynębianie Zabawskiego. Dzięki opiece córek dożył 68 lat. Zmarł w Warszawie 13 stycznia 1950 roku i został pochowany w rodzinnym grobie na cmentarzu ewangelickim na Powązkach.

Krzysztof Nowak napisał o Zabawskim, iż należał on do elit politycznych Cieszyna wśród zawodowych dziennikarzy i zaliczył go do najwybitniejszych z nich, oprócz Kubisza czy Stanisławskiego. Nietrudno się z tym stwierdzeniem nie zgodzić. Za niefortunne formułowanie dotyczące odłączenia Chełmszczyzny, stanął przed sądem wojskowym. Należał do osób bardzo pracowitych. Swoje obowiązki wykonywał z zaangażowaniem i sumiennością. Reagował ostrymi artykułami na każde, w jego mniemaniu, działanie polityków, czy ugrupowań politycznych, które szkodziły Polsce. Miał ogromny żal do Józefa Piłsudskiego za utratę Zaolzia i nie krył tego żalu na łamach prasy. To spowodowało, że stał się przeciwnikiem Piłsudskiego, chociaż nie ujmował mu zasług dla tworzenia Polski. W obozie Wojciecha Korfanteo widział szansę na zmiany polityczne i gospodarcze kraju, jednak, kiedy narastał konflikt między Wojciechem Korfantym i Michałem Grażyńskim, powoli dostrzegał rację tego drugiego. Odszedł z redakcji „Polonii”. Jego postać była dobrze znana w świecie dziennikarstwa polskiego. Władysław Zabawski wywarł ogromny wpływ na pokolenie dziennikarskie przez swoją uczciwość i rzetelność zawodową. Umiał przyznać się do błędu, kiedy go dostrzegł i z honorem odejść. Jego książka „Droga do Ziemi Obiecanej”, wywarła nie mały wpływ na potwierdzenie udziału Ewangelików w walce o odrodzenie polskości w Cieszyńskim. Dziennikarz przez wiele lat cieszył się wielkim autorytetem wśród dziennikarzy polskich, jak mówił jego wnuk Lech Gorecki: „był to wyjątkowy człowiek, o wyjątkowej mądrości, do którego przychodzili ludzie, traktując go jak wieszczka”.

TOMASZ SAWICKI / RED. AB

Autor artykułu dziękuje za pomoc pani Annie Górniak – Świątek i Lechowi Góreckiemu.

Nowa hala sportowa w Krasnej

Przy Szkole Podstawowej nr 7 wybudowano salę gimnastyczną. Całkowity koszt tej inwestycji to 5.768.822,39 zł.

Sala gimnastyczna mieści pełnowymiarowe boisko do gry w koszykówkę, siatkówkę, tenis ziemny i niepełnowymiarowe boisko do piłki ręcznej/nożnej. Znajduje się w niej systemowa podłoga sportowa powierzchniowo-elastyczna wykończona panelami z litego twardego drewna liściastego. Sala wyposażona jest w dwie centralne, składane automatycznie tablice do koszykówki, cztery boczne tablice do koszykówki składane ręcznie, dwie bramki do piłki nożnej/ręcznej, słupki do siatkówki (dwa komplety) i do tenisa ziemnego, kotarę dzielącą salę na dwie niezależne części, tablicę wyników i nagłośnienie. Przy sali zlokalizowane są dwa zespoły szatniowo – sanitarne (damski i męski), ogólnodostępne toalety, pomieszczenia techniczne i magazynowe, pokój nauczycieli wf – u i kotłownia gazowa. Dodatkowo wykonano salę dydaktyczną dla uczniów. Obiekt połączony jest z budynkiem szkoły w poziomie piwnicy poprzez wybudowany łącznik. Obiekt wyposażony jest w alarm oraz monitoring.

W ramach zagospodarowania terenu wykonano nowe ogrodzenie od strony ulicy, w tym trzy bramy, dwa nowe wjazdy na teren szkoły, parking dla samochodów

osobowych, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz chodniki i schody terenowe. Ponadto na potrzeby zabezpieczenia wody do zewnętrznego gaszenia pożaru wykonano na terenie inwestycji dwa podziemne zbiorniki przeciwpożarowe o pojemności 100 m³ każdy. Salę wykonano w technologii tradycyjnej murowanej z elementami żelbetowymi. Konstrukcja dachu nad salą gimnastyczną została wykonana w oparciu o więzary z drewna klejonego.

– Sala jest dostępna dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach. W części szatniowo-sanitarnej wykonano łazienkę dostosowaną dla osób niepełnosprawnych ze specjalistycznym

wyposażeniem higieniczno-sanitarnym. Na parkingu w niewielkiej odległości od wejścia wyodrębniono dwa miejsca postojowe dla niepełnosprawnych. W związku z tymi udogodnieniami sala będzie również pełnić rolę lokalu wyborczego – informuje Krzysztof Kasztura, I Zastępca Burmistrza.

– Bardzo się cieszę, że marzenia uczniów i nauczycieli oraz mieszkańców Krasnej spełniły się. Społeczność lokalna otrzymała obiekt na miarę XXI wieku. Życzę uczniom szkoły świetnych wyników sportowych i wiele radości z nowego obiektu – powiedziała Gabriela Staszkiwicz Burmistrz Miasta Cieszyzna. ●

KK

Znów monitorujemy powietrze

Staraniem władz miasta i pracowników Urzędu Miejskiego w Cieszynie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wyznaczył nową lokalizację stacji pomiaru jakości powietrza – przy Szkole Podstawowej nr 2 na ul. Chopina 37.

Przypomnijmy – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska poinformował pismem z dnia 7 stycznia 2020 r. o wyłączeniu automatycznej stacji pomiarowej jakości powietrza przy ul. Mickiewicza 13.

– Przekazywanie mieszkańcom Cieszyzna ogólnych komunikatów o prognozie jakości powietrza na cały dzień uważam za daleko niewystarczające w sytuacji, w której od wielu lat można było śledzić wyniki na bieżąco i weszło to w nawyk wielu osób. Propozycję korzystania z pomiarów stacji w Żywcu, miasta oddalonego od Cieszyzna kilkadziesiąt kilometrów, będącego na terenie innego powiatu, uważam za zupełnie bezpodstawną i niezrozumiałą – przyznała wówczas Gabriela Staszkiwicz.

Dzięki zaangażowaniu władz miasta i pracowników Urzędu Miejskiego w Cieszynie udało się znaleźć lokalizację, którą zaakceptował Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Departament

Monitoringu Środowiska. Od 1 grudnia można monitorować wyniki gromadzone przez stację ulokowaną przy ul. Chopina 37.

– Wyniki pomiarów jakości powietrza prowadzonych przez stację w Cieszynie są udostępniane na stronie: powietrze.katowice.wios.gov.pl. Na tej stronie w zakładce „Standardy jakości powietrza – Poziomy dopuszczalne” można znaleźć szczegółowe informacje o rodzajach zanieczyszczeń powietrza objętych systemem państwowego monitoringu i o obowiązujących w Polsce normach (stężeniach dopuszczalnych); w przypadku PM10 (pomiar stężenia pyłu zawieszonego) poziom dopuszczalny 24 godzinny wynosi 50 µg/m³, a roczny – 40 µg/m³ – informuje Aleksander Dorda, Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Bardzo się cieszę, że nasze starania przyniosły pozytywny efekt i stacja pomiaru jakości powietrza ponownie działa w Cieszynie. Wyznaczenie miejsca dającego miarodajne wyniki dla całego miasta okazało się wyzwaniem, ale dzięki zbiorowej determinacji udało się – komentuje Burmistrz Miasta Cieszyzna. ●

KK

KARTKA ŚWIĄTECZNA CIESZYNA WYBRANA!

Zwycięzcą tegorocznej edycji konkursu „Oficjalna kartka bożonarodzeniowa” został **Adam Dawid, uczeń klasy VI C Szkoły Podstawowej nr 3**. Jego kartka zdobyła 367 głosów internautów. Gratulujemy!

Głosami internautów przyznano również wyróżnienia:

- Podlak Aleksandra, kl. II B, SP 3
- Skrivanek Martyna, kl. II B, SP 1
- Kubala Paulina, kl. I A, SP 5
- Jach-Falkiewicz Igor, kl. II, SP 4
- Łosiński Kajetan, kl. II B, ZPSWR
- Choroba Jadwiga, kl. VI B, SP 7
- Podlak Bartosz, kl. VI A, SP 3
- Wróbel Hanna, kl. VI B, SP 2
- Plinta Aleksander, kl. VI, SP 5
- Nowakowska Antonina, kl. VI A, SP 2

Wyróżnionym GRATULUJEMY! I dziękujemy wszystkim uczestnikom za to, że dzięki Wam poczulimy magię świąt. Wszystkie prace były piękne. Drogie dzieci – jesteście wspaniałe! Więcej informacji w kolejnym numerze Wiadomości Ratuszowych. ●

KPM

Browar Zamkowy Cieszyn zmienia właściciela

List intencyjny **podpisany**

Grupa Żywiec podpisała list intencyjny dotyczący zamiaru sprzedaży Browaru Zamkowego w Cieszynie. List został podpisany z Felix Investments Sp. z o.o., firmą państwa Leda. **Strony deklarują wolę zawarcia umowy nabycia 100% udziałów jeszcze w tym roku.**

Bardzo nam zależało na tym, aby Browar Zamkowy Cieszyn zyskał inwestora, który będzie chciał zachować nie tylko dotychczasową działalność browaru i jego pracowników, ale także jego wyjątkowy charakter. Cieszę się, że nabywcą browaru będzie firma rodzinna, która działa na terenie Śląska Cieszyńskiego. To partner, który podziela nasz szacunek do tradycji, a dotychczasowymi projektami udowadnia, że potrafi rozwijać takie historyczne miejsca, nadając im nowe przeznaczenie – powiedział Francois-Xavier Mahot, prezes Grupy Żywiec S.A.

Z potencjalnym nabywcą jest w kontakcie także Gabriela Staszkiwicz. – Cieszę się, że zakupem Browaru Zamkowego zainteresowany jest przedsiębiorca związany z naszym regionem. Już dzisiaj mogę zadeklarować gotowość współpracy ze strony Miasta Cieszyna i naszych instytucji kultury. Browar Zamkowy jest integralną częścią Wzgórza Zamkowego, jedną z ważniejszych atrakcji turystycznych w mieście, areną spotkań i wydarzeń kulturalnych. Mam nadzieję, że nowy właściciel doceni dziedzictwo tego miejsca,

a jednocześnie wyznaczy kierunek jego dalszego rozwoju – komentuje Burmistrz Miasta Cieszyna.

Felix Investments sp. z o.o. to jedna ze spółek wchodzących w skład firm rodzinnych Państwa Leda, grupy lokalnych przedsiębiorców, działających intensywnie między innymi na terenie Powiatu Cieszyńskiego. W Ustroniu prowadzą trzy restauracje o znakomitej renomie: Angel's Steak & Pub, w miejscu gdzie od 1737 roku prowadzona była różna działalność gastronomiczna, a także Sisi – Pizzeria e Ristorante oraz Miamo restaurację japońską. W chwili obecnej realizują projekty inwestycyjne zmierzające do otwarcia kolejnych dwóch restauracji w Wiśle, a ponadto trzech w Katowicach. Państwo Leda działają także w innych rejonach Śląska. W ubiegłym roku pozyskali zakłady mięsne w Bielsku-Białej, a na Dolnym Śląsku od prawie 20 lat przywracają do życia zabytkowy pałac z XVIII wieku w Jedlinie-Zdrój, w którym obecnie znajduje się muzeum, hotel, hostel, sale balowe, a od 2014 roku także browar. Piwo warzone w Browarze Jedlinka jest regularnie

wyróżniane nagrodami oraz doceniane przez konsumentów. Browar Zamkowy w Cieszynie będzie ważnym elementem w profilu działalności rodziny Leda, który koncentruje się na gastronomii, hotelarstwie oraz piwowarstwie, czerpiąc głównie z tradycji i naturalnych metod produkcji.

– Cieszę się, że Grupa Żywiec zdecydowała się powierzyć właśnie nam dalszy rozwój Browaru Zamkowego Cieszyn. To prawdziwa lokalna duma, jak również perła nie tylko browarnictwa, ale i turystyki. Jesteśmy prawdziwymi pasjonatami takich unikalnych miejsc i naszą ambicją jest, żeby nie tylko utrzymać dotychczasowe ponad 170-letnie dziedzictwo browaru, ale żeby je rozwinąć – powiedział Adam Leda, prezes zarządu Felix Investments sp. z o.o.

Browar Zamkowy Cieszyn warzy piwo nieprzerwanie od 1846 roku. Założony niegdyś przez rodzinę Habsburgów na Wzgórzu Zamkowym pod cieszyńską rezydencją, dziś łączy tradycyjne rzemiosło ze współczesnymi interpretacjami stylów piwnych. ◆

KK

Ulica Brodzińskiego **na finiszu**

Dobiega końca rozbudowa ulicy Brodzińskiego wraz z budową mostu nad Bobrówką.

Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 3 699 450,25. zł. Zadanie dofinansowane jest z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 50% środków kwalifikowanych tj. 1 629 976,00 zł.

Jak informuje Przemysław Kulawiec z Działu Inwestycji i Zamówień Publicznych Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie, w ramach zadania zrealizowana została kompleksowa modernizacja ulicy Brodzińskiego na odcinku od ulicy Bielskiej w kierunku ulicy Stawowej wraz z budową nowego mostu nad rzeką Bobrówką.

W skład pasa drogowego wykonanej drogi wchodzi: jezdnia dwukierunkowa o szerokości 6,0 m wykonana w technologii mastyksu gresowego SMA. Taka nawierzchnia to kompromis pomiędzy odpowiednią trwałością i dużą odpornością na koleinowanie przy jednoczesnej gwarancji odczuwalnej redukcji natężenia hałasu. Natomiast ścieżka pieszo – rowerowa o szer. 2,5m oraz ścieżka rowerowa o szer. 1,5m będą posiadały nawierzchnię z kostki betonowej typu behaton – bez fazy. Niestety nie jest to wymarzona nawierzchnia, ale w momencie składania dokumentów ze względu na ograniczenia czasowe nie było możliwości przeprojektowania tego elementu. W projekcie uwzględniono natomiast elementy niwelujące bariery architektoniczne.

Zgodnie z planem ulica powinna zostać oddana do użytku w pierwszej połowie grudnia. ◆

KK

MICHAŁ FIELEK

Remont zalewu kajakowego Młynówki Cieszyńskiej

Zakończył się remont zalewu kajakowego, który znajduje się na Młynówce Cieszyńskiej i jej kanale ulgi w rejonie kempingu „Pod Czarnym Bocianem”.

Poprzedni, gruntowny remont wykonywany był w 2010 roku podczas realizacji „unijnego” projektu pn. „SPORTPARK – Park Sportowy”, w ramach którego zagospodarowano tereny parku pod Wałką oraz Parku Sikory położonego na czeskim brzegu Olzy.

Tegoroczny zakres prac obejmował odmulenie górnego odcinka zalewu i wyprofilowanie koryta doprowadzającego wodę z ujęcia na tzw. trzecim jazie (wybrano i wywieziono około 100 m³ mułu), a także umocnienie zabudową biologiczną – tak zwaną wierzbową kiszka faszynową, podmywane fragmenty brzegów (łącznie ok. 70 mb). W ramach prac wyremontowano także wszystkie elementy zastawki piętrzącej, w tym gabionowe umocnienia grobli czołowej, kamienne i stalowe elementy zastawki oraz służę spustową wraz z mechanizmem regulacji.

Wartość wykonanych robót na zalewie opiewa na kwotę 25.000 zł, z czego prawie 9.500 zł dołożył Powiat Cieszyński w ramach dotacji na bieżące utrzymanie wód i urządzeń melioracji wodnych.

Remont wykonała Spółka Wodna dla utrzymania Młynówki Cieszyńskiej, która zajmuje się regulowaniem przepływu oraz utrzymuje koryto Młynówki w odpowiednim stanie. Oprócz gminy Cieszyn, członkami spółki są podmioty, które w jakiś sposób powiązane są z Młynówką – czyli czerpią korzyści z jej funkcjonowania (np. odprowadzają wody deszczowe do jej koryta, doprowadzają wodę do urządzeń małej elektrowni wodnej, przewidują wykorzystanie wody w celach pożarowych). Są to: Energetyka Cieszyńska Sp. z o. o., Browar Zamkowy Cieszyn Sp. z o. o., Celma Indukta S.A., Odnawialne Źródła Energii DIM Sp. z o. o. Ta ostatnia firma jest właścicielem małej elektrowni wodnej, która została wybudowana kilka lat temu na brzegu Olzy w parku pod Wałką, a która rocznie produkuje „zieloną” energię mogącą zaspokoić potrzeby energetyczne ok. 500 – 700 gospodarstw domowych.

Tak jak w minionym sezonie, zalew oddany zostanie w użyczenie najemcy kempingu,

STANISŁAW KAWECKI

STANISŁAW KAWECKI

aby mógł on pełnić funkcję rekreacyjną, a nie tylko retencyjną.

Obecnie, jak co roku, na okres zimowy, zarazem spodziewanych mrozów, zalew nie będzie napełniony wodą. Woda w niecce zostanie spiętrzona pod koniec marca, dzięki czemu znany Cieszyńsiakom rejon parku pod Wałką zyska charakterystyczny, niewielki akwen wodny, który także wzbogaca bioróżnorodność tego miejsca stanowiąc siedlisko wielu różnych gatunków roślin i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym.

To nie jedyne prace remontowe dotyczące Młynówki. W sezonie letnim spółka Odnawialne Źródła Energii DIM, jak wspomniano wyżej – członek cieszyńskiej Spółki Wodnej, własnym staraniem wyremonto-

wała mechanizmy napędowe umożliwiające poruszanie służą regulującą napływ wody z Olzy do Młynówki oraz inne elementy stalowe urządzeń sterujących i piętrzących trzeciego jazu. Działania te przyczyniły się do znaczącej poprawy estetyki urządzeń jazu, ale przede wszystkim dają możliwość ich sprawnego działania, co ma niebagatelne znaczenie dla gospodarki wodnej na całej długości przebiegu Młynówki, od parku pod Wałką, przez rezerwat „Lasek Miejski nad Puńcówką”, Wenecję Cieszyńską, i dalej, aż do ujścia do Bobrówki. ◆

STANISŁAW KAWECKI
PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU SPÓŁKI WODNEJ
DLA UTRZYMANIA MŁYNÓWKI CIESZYŃSKIEJ

XXIII sesja Rady Miejskiej Cieszyna **VIII kadencji**

26 listopada 2020 r. odbyła się XXIII sesja Rady Miejskiej Cieszyna, po raz kolejny w zdalnym trybie obradowania. Podczas sesji radni wysłuchali pierwszego czytania projektu budżetu Miasta Cieszyna na rok 2021.

Rada Miejska Cieszyna podjęła uchwały w sprawie:

- uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Cieszyna na lata 2021-2024,
- zmiany uchwały Nr XII/128/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 października 2019 roku w sprawie określenia zasad zbywania, nabywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, w tym zawierania kolejnych umów dzierżawy lub najmu po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat,
- wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy użytkowania na czas nieoznaczony,
- opłat rezerwacyjnych na targowiskach miejskich w Cieszynie,
- określenia stawek podatku od środków transportowych,
- zmiany uchwały nr XXII/216/20 Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie określenia na rok 2021 wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej w Katowicach,
- zmiany budżetu Miasta Cieszyna na 2020 rok,
- zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Cieszyna na lata 2020–2035,
- zmiany uchwały Rady Miejskiej Cieszyna nr V/52/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru śródmieścia Cieszyna.

Rada Miejska podjęła również uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w odniesieniu do sytuacji w Republice Białorusi po wyborach prezydenckich z dnia 9 sierpnia 2020 roku.

Stanowisko Rady jest następujące:

„Rada Miejska Cieszyna wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją, w której znaleźli się obywatele Białorusi po wyborach prezydenckich. Stosowanie przez władze Aleksandra Łukaszenki brutalnej przemocy i masowych represji wobec społeczeństwa białoruskiego zasługuje na bezwzględne potępienie. Rada Miejska Cieszyna oświadcza, że nie jest jej

obojętna sytuacja obywateli i obywateli Białorusi walczących o demokrację, która jest strażniczką wolności. Traktowanie jak przestępców nieletnich w dniu rozpoczęcia roku szkolnego, używanie przemocy wobec protestujących, straszenie obywateli, nawet tych pozostających w domach, nie pozwala nam pozostawać obojętnymi, zwłaszcza, że w naszym mieście co roku studują Białorusini i chcielibyśmy, żeby przyjeżdżali do nas bez strachu o swoje rodziny. Ponadto mamy na dzisiaj ośmioro zameldowanych Białorusinek/Białorusinów w Cieszynie – przejmujemy nas ich lęk o bliskich w ich własnym kraju. Zdajemy sobie sprawę, że bez wolności i chroniącej jej demokracji nie da się żyć w pełni, trudno jest też budować otoczenie, włączać się w coś więcej niż ochronę własnej rodziny. Rada Miejska Cieszyna wyraża solidarność z Białorusinami i Białorusinami broniącymi wolnej Białorusi, a tych, którzy zamieszkają lub już mieszkają w Cieszynie, chce zapewnić o naszej gotowości do niesienia pomocy i wsparcia w ramach wszelkich prawnie dostępnych środków.”

Na wniosek Klubu CRS została podjęta uchwała w sprawie apelu o przyjęcie budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy.

„Rada Miejska Cieszyna, w poczuciu odpowiedzialności za wspólnotę lokalną mieszkańców Cieszyna, zaniepokojona pojawiającymi się zapowiedziami zawetowania budżetu Unii Europejskiej, apeluje o przyjęcie i uznanie kwot wynegocjowanych w wieloletnim budżecie Unii Europejskiej na lata 2021–2027 oraz Funduszu Odbudowy.

Dostęp do środków finansowych Unii Europejskiej zapewnił silne wsparcie polskich reform, a miastu Cieszyn, poprzez pozyskane dotacje i dopłaty w ramach licznych programów, możliwość realizacji wielu działań inwestycyjnych z zakresu dróg i innych obiektów budowlanych, zieleni miejskiej, infrastruktury technicznej oraz pozainwestycyjnych z obszaru edukacji, kultury, sportu i turystyki, pomocy społecznej, a także partycypacji społecznej. Na powyższy cel w latach 2007 – 2020 pozyskano i skutecznie wykorzystano około 130 mln złotych, dzięki czemu znacząco poprawiły się warunki funkcjonowania miasta, stworzone zostały nowe przestrzenie rekreacyjne i sportowe, zrealizowano szereg dużych i kameralnych imprez kulturalnych i sportowych. Do najważniejszych osiągnięć, których realizacja byłaby znacznie utrudniona, a nawet niemożliwa bez wsparcia funduszy Unii Europejskiej, należą:

- stworzenie transgranicznej przestrzeni rekreacyjno-sportowej w ramach projektu pn. „Ogród dwóch brzegów”,
- budowa drogi łączącej ul. Mała Łąka z ul. Frysztacką,
- budowa Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji cieszyńskiej,
- budowa węzła przesiadkowego „Dworzec Cieszyn”,
- likwidacja niskiej emisji zanieczyszczeń w centrum miasta,
- modernizacja oświetlenia ulicznego,
- przedsięwzięcia edukacyjne w ramach projektów „Warto umieć więcej” oraz „Moje przedszkole”,
- stworzenie produktu turystycznego ramach projektu „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju”.

Podkreślenia wymaga fakt, że **ze względu na unikatowe położenie i graniczny charakter Cieszyna, finansowe wsparcie Unii Europejskiej znacząco przyczyniło się do urzeczywistnienia idei integracji państw i narodów w ramach wspólnoty europejskiej**, co jest także ważne, szczególnie w obliczu coraz częściej pojawiających

11-12 GRUDNIA 2020
MISTRZOSTWA CZTERECH NARODÓW
w łyżwiarstwie figurowym

NATALIA KALISZEK
I MAKSYM SPODYRIEV

FOUR
NATIONALS
CHAMPIONSHIPS
2021

PROGRAM

11.12 / PIĄTEK

12.12 / SOBOTA

14:00 PROGRAM KRÓTKI PARY SPORTOWE / JUNIOR, SENIOR/

14:00 PROGRAM DOWOLNY PARY SPORTOWE / JUNIOR, SENIOR/

YouTube

PROGRAM KRÓTKI SOLISTKI, SOLIŚCI / SENIOR/

PROGRAM DOWOLNY SOLISTKI, SOLIŚCI / SENIOR/

TRANSMISJA LIVE
NA KANALE PZŁF

TANIEC RYTMICZNY PARY TANECZNE / JUNIOR, SENIOR/

PROGRAM DOWOLNY PARY TANECZNE / JUNIOR, SENIOR/

CEREMONIA WRĘCZENIA MEDALI I ZAKOŃCZENIA MISTRZOSTW

Ministerstwo
Sportu

» Dokończenie ze str. 19

się nastrojów eurosceptycznych. Możliwość korzystania ze środków finansowych Unii Europejskiej w kolejnych latach zapewni dalszy rozwój naszego miasta i integrację z bratnim Czeskim Cieszynem i obszarem całego Śląska Cieszyńskiego. Dlatego też **wynegocjowane obecnie kwoty w wieloletnim budżecie Unii Europejskiej oraz Funduszu Odbudowy, są w naszej ocenie wielką szansą dla rozwoju nie tylko naszego miasta i jego mieszkańców, ale także dla całej Polski.** Porozumienie w sprawie wieloletniego budżetu na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy zapewni stały dopływ europejskich środków, które po-

zwolą na realizację następnych inicjatyw dla naszego miasta i jego mieszkańców. W społecznościach lokalnych szczególnie oczekiwany jest Fundusz Odbudowy, który ma wesprzeć walkę ze skutkami obecnej pandemii, pobudzić inwestycje i ochronić miejsca pracy. Problem ten jest szczególnie istotny dla Cieszyna i całego regionu, który ze względu na swój transgraniczny charakter już obecnie bardzo silnie ucierpiał ze względu na wprowadzane ograniczenia i restrykcje, mające na celu ograniczenie rozwoju epidemii. Skorzystanie z prawa weta pozbawiłoby nas niezbędnego finansowego wsparcia funduszy, co mogłoby także zmarginalizować pozycję Polski na arenie międzynarodowej. Rada Miejska

Cieszyna apeluje do Prezesa Rady Ministrów o zawarcie porozumienia w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy, a także o głosowanie za przyjęciem Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027." ◆

REMIGIUSZ JANKOWSKI
PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA

Zachęcam do śledzenia obrad Rady Miejskiej Cieszyna na żywo. Transmisja z obrad sesji Rady Miejskiej Cieszyna dostępna jest pod adresem:
<http://cieszynmiasto.esesja.pl/>.

TRWAJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE

z organizacjami pozarządowymi:

■ w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Cieszyn (Zarządzenie Nr 0050.578.2020 z dnia 30 listopada 2020 roku) – **do 14 grudnia 2020 roku;**

■ w sprawie zmiany Uchwały nr XXXVIII/370/17 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 26 października 2017 roku w sprawie ustanowienia i określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe oraz nagród i wyróżnień dla trenerów i działaczy sportowych (Zarządzenie Nr 0050.581.2020 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 30 listopada 2020 roku) – **do 14 grudnia 2020 roku.**

z mieszkańcami Cieszyna:

■ w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Cieszyn (Zarządzenie Nr 0050.579.2020 z dnia 30 listopada 2020 roku) – **do 14 grudnia 2020 roku;**

■ w sprawie zmiany Uchwały nr XXXVIII/370/17 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 26 października 2017 roku w sprawie ustanowienia i określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe oraz nagród i wyróżnień dla trenerów i działaczy sportowych (Zarządzenie Nr 0050.582.2020 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 30 listopada 2020 roku) – **do 14 grudnia 2020 roku.**

RAPORTY Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

z organizacjami pozarządowymi:

Informujemy, że raporty z przeprowadzonych konsultacji z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie opłat rezerwacyjnych na targowiskach miejskich w Cieszynie,
- projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych
- projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zmia-

ny uchwały Nr XII/128/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia zasad zbywania, nabywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieokreślony, w tym zawierania kolejnych umów dzierżawy lub najmu po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat

zostały opublikowane:

- na stronie internetowej Cieszyna, w zakładce „Aktualności”,
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w zakładce „Aktualności”,
- na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w zakładce „Tablica ogłoszeń”.

z mieszkańcami Cieszyna:

Informujemy, że raport z przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zmiany uchwały Nr XII/128/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia zasad zbywania, nabywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieokreślony, w tym zawierania kolejnych umów dzierżawy lub najmu po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat

został opublikowany:

- na stronie internetowej Cieszyna, w zakładce „Aktualności”,
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w zakładce „Aktualności”,
- na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w zakładce „Tablica ogłoszeń”.

NIERUCHOMOŚĆ ODDANA W UŻYCZENIE

Burmistrz Miasta Cieszyna informuje, że zatwierdziła do oddania w użyczenie na czas oznaczony 5 lat wykaz nieruchomości obejmujący działki nr 62/2, 62/1, 64/2 i 63/2 obr. 42 o powierzchni 586 m² położone przy ul. Głębokiej w Cieszynie, zabudowane budynkiem nr 50 o powierzchni użytkowej 822,71 m² skład której wchodzi: na poziomie parteru pomieszczenia wystawiennicze Muzeum Drukarstwa, na poziomie 1-go piętra pomieszczenia biurowe i pracownie zajęciowe drukarstwa.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, I piętro) oraz stronach BIP na okres od 24 listopada 2020 r. do 15 grudnia 2020 r.

UWAGA – TLENEK WĘGLA!

Pomimo dodatkowych działań prewencyjnych prowadzonych przez Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o., polegających między innymi na wyposażaniu komunalnych lokali mieszkalnych w czujniki tlenu węgla, wykonywaniu dodatkowych nawiewów do mieszkań oraz montażu nawiewników okiennych, nadal zdarzają się wypadki zatrucia. Niestety ich przyczyną jest głównie nieprawidłowa eksploatacja mieszkań oraz brak dbałości o urządzenia mające Państwu zapewnić bezpieczeństwo (zdemontowane czujniki, brak baterii w czujnikach, zaklejenie wylotów wentylacji).

W związku z powyższym Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o. zwraca się z prośbą do mieszkańców lokali komunalnych o przypomnienie sobie zasad eksploatacji czujników tlenu węgla oraz informacji na temat prawidłowej wentylacji w mieszkaniach. Z tematami tymi można się zapoznać na stronie internetowej ZBM: www.zbm.cieszyn.pl, katalog: „Informacje dla mieszkańców”, artykuł: „Czujnik tlenu węgla” oraz „Wentylacja w lokalach mieszkalnych” lub www.bip.um.cieszyn.pl, zakładka: „Jednostki organizacyjne”, katalog: „Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie sp. z o. o.”.

Służby techniczne ZBM sprawdzają w komunalnych lokalach mieszkalnych prawidłowość działania czujników tlenu węgla. Mieszkańcy, którzy do tej pory nie udostępniili komunalnych lokali mieszkalnych, proszeni są o pilny kontakt telefoniczny z właściwymi administracjami, celem sprawdzenia prawidłowości działania urządzeń.

■ Administracja Domów Mieszkalnych nr 1 przy ul. Głębokiej 13 – tel. 33 852 08 43 lub 33 851 33 70.

■ Administracja Domów Mieszkalnych nr 2 przy ul. Tysiąclecia 9 – tel. 33 852 02 23 lub 33 851 33 68.

Jednocześnie ZBM informuje, że Spółka wyposaża i nadal wyposaża mieszkania, w których znajdują się piece gazowe i węglowe, w jeden czujnik tlenu węgla. Natomiast apelujemy do Państwa, aby we własnym zakresie wyposażać w czujnik każde pomieszczenie, w którym znajduje się piec gazowy z otwartą komorą spalania lub piec węglowy. Prosimy również o regularne testowanie czujników (tryb postępowania podany na wyżej przywołanej stronie internetowej) i wymianę baterii w czujnikach.

Prosimy również o czyszczenie pieców i sprawdzenie tych elementów, które są związane z bezpieczeństwem użytkowania. Prosimy o zgłoszenie zapotrzebowania na przegląd pieców kaflowych.

PRZETARG NA LOKAL UŻYTKOWY

Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. informuje, że przeznacza do najmu lokal użytkowy położony **na parterze budynku nr 29 przy ul. Wyższa Brama w Cieszynie, o łącznej powierzchni użytkowej 15.63 m²**, w drodze przetargu pisemnego – konkurs ofert, nieograniczonego do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej.

Ogłoszenie o przetargu zostało podane do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjne = katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o..

Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Gospodarki Lokalami ZBM, tel. 33 852 37 52.

PRZETARG NA LOKAL UŻYTKOWY

Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. informuje, że przeznacza do najmu lokal użytkowy położony **na parterze budynku nr 6 przy ul. Zamkowej w Cieszynie, o łącznej**

powierzchni użytkowej 11.00 m², w drodze przetargu pisemnego – konkurs ofert, nieograniczonego do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej.

Ogłoszenie o przetargu zostało podane do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjne = katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o..

Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Gospodarki Lokalami ZBM, tel. 33 852 37 52.

ZAPROSZENIE NA WARSZTATY

Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkiwicz zaprasza bardzo serdecznie do udziału w warsztatach charrette – jako kolejnym etapie pogłębionych konsultacji społecznych przed opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Śródmieścia Cieszyna. Podczas warsztatów wspólnie wypracujemy wizję rozwoju niektórych jego obszarów, która znajdzie swoje odzwierciedlenie w opracowywanym planie miejscowym.

II Sesja warsztatowa w ramach konsultacji odbędzie się 7 grudnia 2020 r. od godz. 17.00. Zgłoszenia dla osób niezarejestrowanych trwają do 4 grudnia 2020 r. do godz. 12.00 pod adresem planowanie@um.cieszyn.pl.

Tematy, o których będziemy chcieli z państwem rozmawiać na warsztatach, to m.in. komunikacja w śródmieściu, samochody w zabytkowym centrum, wizja potencjalnych obszarów rozwojowych w Śródmieściu – w tym m.in. obszar przy ulicy Michejdy, dawnego amfiteatru oraz obszaru przy Al. Łyska.

Więcej na <http://um.cieszyn.pl/zaplanujprzestrzen/wydarzenia>.

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Śródmieścia Cieszyna.

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020, poz. 293 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2020, poz. 283 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miejską Cieszyna uchwały Nr V/52/19 z dnia 27 lutego 2019 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Śródmieścia Cieszyna, zmienionej uchwałą Nr XXIII/276/20 z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/52/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w zakresie poszerzenia granic objętych sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (zmiana polega na poszerzeniu obszaru objętego sporządzeniem planu o teren w rejonie siedziby Miejskiego Zarządu Dróg).

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego. Wnioski należy składać na piśmie w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, 43-400 Cieszyn, Rynek 1 w terminie do dnia 8 stycznia 2021 r.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Jako wniesione na piśmie uznaje się również wnioski wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Z UP. BURMISTRZA MIASTA CIESZYNA

PRZEMYSŁAW MAJOR

II ZASTĘPCA BURMISTRZA MIASTA

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

● Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,
www.cieszyn.pl,
www.olza.pl

● Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

● Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

● Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 11, tel. 33 479 49 31

● Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18, 33 479 49 19

● Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (Hostel)

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon: 33 851 29 29

● Punkt Interwencji Kryzysowej

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54 (pon-pt, 8.00-16.00), w pozostałych dniach i godz. 33 851 29 29

● Hospicjum Domowe

ul. Wąska 2, tel. 691 771 892

● GRUPA AA

Cieszyn, ul. Ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa „DROMADER” – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17.00. Grupa „NOWA PERSPEKTYWA” – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

● Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16.00–20.00 i wt., śr. 11.00–15.00

● Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55, czynny w środy w godz. 13:00-17:00. w piątki w godz. 11:00-15:00

● Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

● Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

● Pogotowia

Energetyczne: tel. 991,
Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993,
Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999,
Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

● Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

● Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7,
tel. 986, 33 857 94 00,
www.sm.cieszyn.pl

● Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11,
www.szpitalslaski.pl

● Urząd Miejski

Rynek 1, tel. 33 479 42 00, www.um.cieszyn.pl

● Samodzielne stanowisko ds. osób starszych, niepełnosprawnych i organizacji pozarządowych

Maria Sobiecka, tel. 33 4794 221,
Urząd Miejski w Cieszynie, Rynek 1

● Zakład Budynków Miejskich sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60,
www.zbm.cieszyn.pl

● Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

● Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27, tel. 33 858 27 65

POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

Oficjalna strona Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn.
Oficjalna strona miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWzrazenie.

INFORMACJA SMS

Chcesz otrzymywać ważne informacje z miasta bezpośrednio na swój telefon? Zarejestruj się w Miejskim Systemie SMS-owym i otrzymuj powiadomienia SMS o wydarzeniach kulturalnych i sportowych, a także ostrzeżenia i komunikaty. Wejdź na stronę www.cieszyn.pl i podaj swój numer telefonu.

WIADOMOŚCI RATUSZOWE

Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746, Nakład: 6.000 szt
Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie
Ratusz, Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek,
Barbara Stelmach-Kubaszczuk,
Łukasz Kazimierowicz

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: Andrzej Pasierbski

Druk: Drukarnia „Kolumb”, ul. Kaliny 7,
41-506 Chorzów

ZWIERZAKI DO ADOPCJI

Pod opieką Fundacji „Lepszy Świat” znajduje się dużo psów i kotów, które czekają na nowy, kochający dom. Adoptuj przyjaciela i zmień jego – oraz swoje – życie na lepsze!

Nasz piękny, kochany ciapa już nie jest maluszkiem i nikt o niego nie pyta. ADAŚ trafił do nas jako kociaczek, dość strachliwy, ale lubiący i dający się głaskać. Adasięk to cudowny kot, ale bardzo charakterny. Jednego dnia potrafi być niczym mrużącą przytulanką i wystawia brzuch do głaskania, a kolejnego każe podziwiać się jedynie z daleka. Takie zachowanie wykazuje zarówno w stosunku do ludzi, jak i innych kotów. To kocurek, który potrzebuje doświadczonego opiekuna z umiejętnością czytania i interpretowania kociej mowy. Wierzymy, że gdy trafi do ciepłego człowieka, który poświęci Adasiowi swój czas, nabierze on zaufania i stanie się wspaniałym towarzyszem przesiadującym godzinami na jego kolanach. Adaś ma obecnie 2,5 roku, komplet szczepień, jest zaszczepiony, wykastrowany i odrobaczony, testy FIV/FelV ma ujemne. Kontakt w sprawie adopcji lub domu tymczasowego dla kotów: Patrycja: 605 118 117.

© FUNDACJA „LEPSZY ŚWIAT”

FIKUS do cieszyńskiego schroniska trafił w wakacje 2020 roku. Nie znamy jego historii, ale trudno uwierzyć, żeby pies błąkał się po ulicy przez osiem lat. Prawdopodobnie miał swój dom i rodzinę, która się go pozbyła. Być może zrobił się już za stary, być może przestał być im potrzebny. A Fikus nie jest wprawdzie młodzieniaszkiem, ale ma jeszcze duże chęci do życia. Gdyby czas, który jest przed nim, mógł spędzić z nową, dobrą rodziną, byłoby pięknie. Fikus jest spokojnym, łagodnym psem. Potrafi bez problemów spacerować na smyczy. Do człowieka podchodzi ufnie, bez cienia agresji. Na inne psy reaguje różnie – jedne akceptuje, inne nie wzbudzają jego sympatii. Fikus to pies urodzony w 2012 roku, krótkowłosej, duży, w kłębie ma około 55 cm. Jego numer ewidencyjny: 240/2020. Czy jest gdzieś nowy rodzina dla Fikusa? Mamy taką nadzieję. Zapraszamy na spacer zapoznawczy. Uwaga! Z powodu zagrożenia epidemiologicznego każda wizyta w schronisku musi być wcześniej

© FUNDACJA „LEPSZY ŚWIAT”

umówiona telefonicznie. Informacje w sprawie spaceru, adopcji (Kasia, 782 717 771) lub jak zostać domem tymczasowym lub wolontariuszem Fundacji „Lepszy Świat” (Patrycja, 605 118 117).

O patronach cieszyńskiej rotundy

Publikacje poświęcone najcenniejszemu cieszyńskiemu zabytkowi jakim jest rotunda, zawsze zawierają informację o wezwaniu św. Mikołaja. Pierwsza informacja na ten temat pochodzi z 1223 roku i choć zapis w dyplomie pergaminowym biskupa wrocławskiego jest lakoniczny, to jednak wzmiankowana w nim świątynia jest z całą pewnością tożsama z kaplicą zamkową. Potwierdzają to również kolejne dokumenty. Wezwanie św. Mikołaja pojawia się następnie w trzech dokumentach z drugiej połowy XV wieku – podano w nich wprost, że chodzi o kaplicę św. Mikołaja na zamku w Cieszynie (cappella Santi Nicolai in Castro).

I w tym miejscu rodzi się pytanie. Dlaczego pierwszy murowany kościół w Cieszynie otrzymał takie wezwanie? Wzmianki o Mikołaju, biskupie Miry w Licji (Azja Mniejsza), według średniowiecznej hagiografii żyjącym na przełomie III i IV wieku n.e., pochodzą dopiero z VI stulecia. Miał się on wślawić licznymi cudami i opieką nad ubogimi. Od IX wieku za świętego uznawali go chrześcijanie wschodni i zachodni. W 1087 roku jego relikwie przywieziono do Bari w południowych Włoszech, gdzie powstało jego sanktuarium. Na terenie Niemiec kult biskupa Miry rozwijał się od końca X wieku, a na ziemiach Polskich pojawił się w XI i XII stuleciu, przede wszystkim w ośrodkach rezydencjalnych.

W historiografii funkcjonuje teoria, że z reguły był związany z bliską lokalizacją miejsca targowego, z kupcami. Patrocinium to było bardzo popularne na Śląsku, gdzie w średniowieczu było 110 kościołów pod tym wezwaniem. W przypadku Cieszyna prezentowana teoria nie ma zastosowania, gdyż rotunda była kaplicą grodową, a nie targową. Zdaniem Romana Michałowskiego, badacza opisywanego patrocinium, okoliczności nadania cieszyńskiej rotundzie patrocinium św. Mikołaja należy łączyć z wolą elit politycznych.

W świetle najnowszych badań archeologicznych przyjmuje się, że cieszyńską rotundę wybudowano w drugiej połowie XII wieku. Wówczas Cieszyn wraz z okolicami wchodził w skład państwa Piastów i diecezji wrocławskiej. W 1138 roku na mocy testamentu Bolesława Krzywoustego zaczęła obowiązywać zasada pryncypatu, której celem było zachowanie jedności państwa i zapobieżenie waśniom między książęcymi synami. Nie zapobiegło to walkom i z czasem doszło do złamania senioratu, co w rezultacie doprowadziło do rozbitcia dzielnicowego, które szczególnie uwidoczniło się na Śląsku. Początkowo teren ten przypadł Władysławowi Wygnańcowi, pierwszemu seniorowi, który jednak wskutek walk z braćmi musiał uchodzić do Niemiec. W tej sytuacji doszło do ponownego podziału i nowym władcą Śląska stał się Bolesław Kędzierzawy. Po śmierci Władysława Wygnańca (1163) do kraju powrócili jego spadkobiercy: Bolesław Wysoki, Mieszko Płatonogi oraz Konrad. Śląsk trafił w ręce Bolesława Wysokiego. W 1172 roku wybuchła kolejna wojna o władzę, w wyniku której Mieszko Płatonogi rządził we wschodniej części Śląska ze stolicą w Raciborzu. Na początku XIII wieku Mieszko wszedł w posiadanie Opolszczyzny i po scaleniu w 1202 roku wszystkich ziem uformowało się księstwo opolsko-raciborskie, obejmujące również Cieszyn.

Położenie strategiczne grodu nad Olzą u północnego wylotu bramy Morawskiej od dawien dawna stanowiło pogranicze polsko-czeskie i było jednocześnie ważnym elementem w sieci polskich grodów na południowej granicy. Te względy polityczno-geograficzne, mogły mieć wpływ na okoliczności wybudowania kościoła

na cieszyńskim grodzie, dzięki któremu mogło dodatkowo wzrosnąć jego znaczenie. Taką ważną rolę spełniała cieszyńska rotunda aż do ostatniej dekady XIII wieku, kiedy zmianie uległa jej funkcja. Stała się prywatną kaplicą książęcej linii Piastów piszących się z Cieszyna. Posługę duszpasterską w rotundzie sprawowali duchowni nazywani w średniowieczu kapelanami kaplicy zamkowej lub rektorami kaplicy zamkowej.

W nowożytnych dokumentach pojawia się nowe wezwanie kaplicy – św. Wacława, księcia czeskiego z X wieku, patrona Czech i związane jest z konwersją w 1609 roku księcia Adama Wacława na katolicyzm. Odtąd rotunda miała podwójne wezwanie, co obowiązuje do dzisiaj. Z drugiej połowy XVII wieku pochodzą dwa zapisy źródłowe potwierdzające wezwanie św. Wacława (1659 i 1663). W trzech innych źródłach powstałych w kancelariach domeny dynastii lotaryńskiej w księstwie cieszyńskim (dwa z 1722 i jeden z 1755 roku), pojawia się jedynie wezwanie św. Wacława, które prawie całkowicie wyparło dotychczasowe patrocinium (obecne sporadycznie w źródłach kościelnych z tego stulecia (1727). Od XIX wieku odnajdujemy w źródłach podwójne wezwanie św. Mikołaja i św. Wacława (1804, 1806, 1823) i w tej formie obowiązuje ono do dzisiaj. Zdarza się jednak, że przywoływane jest tylko jedno wezwanie – św. Mikołaj występuje na planie katastralnym Cieszyna z 1836 i około 1871 roku, zaś św. Wacław pojawił się w 1863 roku w schematyzmach biskupstwa wrocławskiego. Współcześnie najczęściej pojawia się wezwanie św. Mikołaja, drugie patrocinium jest przywoływane rzadziej. ♦

WACŁAW GOJNICZEK
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Fragment tekstu pochodzi z monografii finansowanej ze środków MKiDN „Rotunda na Górze Zamkowej w Cieszynie. Badania archeologiczno-architektoniczne 1941-2017”, która dostępna będzie początkiem 2021 roku.

Zdjęcie w tle ze zbiorów MŚC.